Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXX. št. 147 Ljubljana, četrtek 1. julija 1937 Cena Din 1.—

VII Be 29013

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Napet notranje politični položaj v Albaniji:

Albanija na pragu nove revolucije?

Vojni minister odstavljen, mnogo višjih oficirjev aretiranih, ker jih dolže, da so pripravljali novo revolucijo

Drač, 1. julija. tr. Krvavo zatretje ponesrečene majske revolucije, ki je končalo te dni z justifikacijo glavnih obtožencev, je zelo poostrilo notranje politični položaj. Povsod se čuti neka negotovost in napetost vidno narašča. Poznavalci razmer zatrjujejo, da se zopet nekaj pripravlja.

Veliko pozornost v vsej javnosti je zbudilo dejstvo, da je bil dosedanji vojni minister general Aranitas odstavljen. Poslan je bil na dopust, s katerega se ne bo več vrnil na svoje mesto. Govori se celo, da je interniran in pod policijskim nadzorstvom, nič gotovega pa ni mogoče dognati.

Za naslednika odstavljenega vojnega ministra je bil imenovan general Gustav Myrdacz, bivši generalštabni polkovnik avstroogrske armade, ki je služboval med svetovno vojno v Albaniji in je ostal tam tudi po zlomu avstroogrske monarhije. General Myrdacz velja za organizatorja albanske armade in je bil več let šef albanskega generalnega štaba.

Kakor se zatrjuje, je bil vojni minister general Aranitas odstavljen zaradi tega, ker je baje vedel za uporniško akcijo, pa ni ukrenil ničesar, da bi jo preprečil. Pod isto obtožbo je bilo aretiranih in zaprtih več višjih in nižjih oficirjev. Napovedujejo pa še nadaljnje aretacije.

V Tirani so razširjene vesti, da pripravlja v emigraciji živeči Maharem Bajraktar novo revolucijo. Bajraktar je že večkrat organiziral revolucionarne pokrete v Albaniji, toda doslej brez večjega uspeha.

Tiranski demanti

Tirana, 1. julija. tr. **Tiranski dopisni urad demantira v inozemstvu razširjene vesti o novem revolucionarnem pokretu in ugotavlja, da vlada v vsej deželi red in mir.**

Ukinitev zlate podlage franka

Prvi ukrepi Chautempsove vlade za sanacijo državnih financ

Pariz, 1. julija. z. Čim je včeraj sprejel pooblastilni zakon tudi senat, se je takoj sestala vlada k seji ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna, da izda prve in najnujnejše ukrepe. Seja je trajala globoko v noč. Še v teku noči so bili objavljeni vsi potrebni dekreti, ki so takoj stopili v veljavo.

Najvažnejši sklep vlade je, da se z današnjim dnem ukinja zlata podlaga franka. Zlata relacija franka se bo pozneje na novo določila. Prav tako je ukinjena določba glede zamenjave bankovcev pri Narodni banki za zlato. Vsaka zamenjava je zaenkrat ustavljena. Ustanovi se poseben stabilizacijski fond, ki bo začasno urejal razmerje franka do inozemskih deviz. Med finančnim ministrstvom in Narodno banko bo sklenjena nova pogodba. Trgovinske borze se z današnjim dnem zopet odpro, borze za vrednostne papirje pa ostanejo do nadaljnjega zaprte. Končno je ministrski svet pooblastil finančnega ministra, da sme najeti pri Narodni banki posojilo v višini 15 miljard frankov za kritje tekočih državnih izdatkov, dokler si ne zagotovi novih virov dohodkov.

Sklepi vlade so izzvali v javnosti veliko senzacijo.

Glavni cilj — ohranitev miru

Uradno poročilo o razgovorih ob obisku kralja Karola v Bukarešti

Varsava, 1. julija. AA. Kralj Karol II. je snoči ob 17. uri prišel v Krakov. Na postaji ga je pozdravil krakovski vojvoda, vse ulice pa so bile prepolne manifestantov, ki so ga navdušeno pozdravljali, ko se je vozil v Vavel. V srebrni kapeli, kjer počiva maršal Pilsudski, je kralj položil krasen venec z rumunskim trakom. Nato je kralj obiskal vavelsko katedralo, kjer ga je na pragu pozdravil nuncij Cortesi v ornatu z drugim duhovništvom. Kralj Karol je ostal v katedrali 40 minut. Ogledal si je vse zgodovinske spomenike. Predsednik republike je zvečer priredil banket v vavelskem gradiču. Kralj in prestolonaslednik stanujeta v prostorih gradu, ki so sicer rezervirani za predsednika republike.

Krakov, 1. julija. z. Rumunski kralj Karol in prestolonaslednik Mihajlo sta snoči odpotovala iz Krakova v Bukarešto. Pred njunim odhodom je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi:

V teku razgovorov, ki so bili za časa obiska rumunskega kralja Karola, so bili proučeni vsi problemi, ki se tičejo obeh držav. Pri tem so soglasno ugotovili, da so interesi Poljske in Rumunije popolnoma istovetni. Glavni cilj obeh držav je ohranitev miru in temu cilju služi tudi poljsko-rumunsko zavezništvo.

Italija proti odpoklicu prostovoljcev

Hude obtožbe proti Angliji in Franciji

Rim, 1. julija. AA. »Popolo d' Italia« je objavil članek o vprašanju prostovoljcev v Španiji. Članek najprej poudarja, da se zadnjih 24 ur ves italijanski tisk peča z vprašanjem prostovoljcev v Španiji. Mussolini je že razložil italijansko stališče o vprašanju prostovoljcev. Odpoklic italijanskih prostovoljcev iz Španije ni mogoč zaradi tega, ker ni odvisen od italijanske vlade.

Nato članek pravi, da se rdeči v Španiji bore v prvi vrsti proti fašizmu. V zadnjih šest mesecih je iz vse Evrope, posebno pa iz Francije prišlo v Španijo mnogo prostovoljcev. Prišlo jih je najmanj 50.000. Prvi italijanski prostovoljci so odšli v Španijo šele koncem leta 1936, sporazum o prepovedi odhoda prostovoljcev pa je bil sklenjen šele februarja tega leta. Ko je bila izdana ta prepoved, Italija ni več kršila tega sporazuma dočim so ga druge države kršile.

Članek pravi, da je angleško stališče, ki pravi, da prostovoljci podaljšujejo špansko državljansko vojno, smešno in nezrelo in dokazuje popolno neznanje zgodovine. Število prostovoljcev v Španiji ni tako veliko, da bi lahko usodno vplivalo na državljansko vojno. Pa tudi praktično ni mogoče odpoklicati prostovoljcev, ker je tam mnogo italijanskih, francoskih in švicarskih židov, ki nimajo domovine in ne bodo povelja nobene države.

Italijanskih prostovoljcev pa ni tja poslala Italija in njena vlada. Zato vlada tudi nima sredstev, da bi jih odpoklicala. Brž ko so stopili na španska tla, so se podvrgli poveljstvu generala Franca. Samo španski generalisimus lahko pred ali po zmagi odpusti prostovoljce in jih reši njihovih moralnih obvez. Italija ne more v tem trenotku storiti ničesar. Sicer pa zahteva umik prostovoljcev samo Valencija in Moskva. Francoski in angleški predlog torej dejansko podpirata boljševizem.

Francovci prodirajo proti Santandru

Baski se umikajo na utrjene postojanke okrog mesta in nudijo sovražniku malenkosten odpor

Saint Jean de Luz, 1. julija. AA. Z baskovske fronte poročajo, da so nacionalistične čete zavzele pristanišče Urdjalos, kakih 38 km od Bilbaa na poti v Santander. Mesto so bili že včeraj izpraznili in niso nacionalistične čete naletele na nikak odpor.

Salamanca, 1. julija. AA. Uradno poročilo nacionalističnega poveljstva pravi, da so nacionalisti po zavzetju Valmasede prodrli naprej in zavzeli Santiago. Vallanedo in Mercadiglio. Včeraj se je nacionalistom priključilo 700 baskovskih miličnikov. Včeraj so se borbe nadaljevale zahodno od Traslavine. V odseku pri Cillurelo de Bricia so nacionalisti zavzeli eno postojanko. Padlo je 20 sovražnikov, nacionalisti pa so zaplenili tudi mnogo vojnega materijala.

Irun, 1. julija. AA. Padec Valmaseda je potegnil za seboj tudi padec Castra. Včeraj so nacionalisti zavzeli to pristanišče. Včeraj je po več dneh zopet bilo lepo vreme in so čete generala Franca to takoj izrabile. Čete prodirajo proti Santandru počasi in sigurno. Zdi se, da so rdeči okoli Santandra zgradili močan obrambni sistem. Castro Urdijales je važen radi tega, ker je njegova luka zelo moderna.

Valencija, 1. julija. AA. Uradno objavljajo, da je snoči ob 23. uri 6 nacionalističnih vojnih ladij izvršilo demonstracijo pred rtom otoka Minorca.

Saragosa, 1. julija. AA. Trije nacionalistični bombarderji so včeraj zjutraj uspešno bombardirali vladne postojanke pri Geroni.

Saragosa, 1. julija AA. Po vesteh iz Barcelone je policija odkrila še eno skladišče orožja anarhistov.

London, 1. julija. AA. Zunanji minister Eden je izjavil v spodnji zbornici, da po generalu Francu in njegovih četah ni ogroženo gospodarsko delovanje britanskih državljanov in britanskih industrijcev v baskovski pokrajini.

Nova palača prosvetnega ministrstva

V kratkem bo razpisan natečaj za načrte

Beograd, 1. julija. AA. Na pobudo prosvetnega ministra Stošovića so v letošnji finančni zakon sprejeli pooblastilo, da sme najiti posojilo v znesku 20 milijonov din za novo poslopje prosvetnega ministrstva. Potem pooblastilu naj se poslopje zgradi na stavbišču etnografskega muzeja v ulici Miloša Velikega. Pri sestavi načrtov in približnih slik za novo poslopje se je izkazalo, da je stavbišče v izmeri 2.750 kvadratnih metrov premajhno za novo monumentalno poslopje. Zato je prosvetni minister v soglasju z ministrskim svetom odkupil tudi sosedno stavbišče generala Marinoviča v izmeri 1.450 kv. metrov v ulici Miloša Velikega. Stavbišče, na katerem bo stala nova stavba, ob merilo skupno 4.200 kv. metrov, pročelje v ulici Miloša Velikega bo dolgo 56 metrov, v Birčaninovi ulici 72 m.

Prosvetni minister je tudi razpisal natečaj za najboljše načrte in zanj določil nagrade v skupnem znesku sto tisoč din. Poslopje bodo začeli graditi marca ali aprila prihodnjega leta. Posojilo 20 milijonov pri Državni hipotekarni banki je že najeto. Iz tega posojila bodo poravnavali tudi kupnino za stavbišče generala Marinoviča.

Pirc — tretjič prvak Jugoslavije

Slab start, odličen finish našega mojstra — Prvak turnirja Poljak Najdorf

Ljubljana, 1. julija.

Včeraj je bil v Rogaški Slatini zaključen šahovski turnir za prvenstvo Jugoslavije, ki so se ga kakor lani tudi letos udeležili nekateri inozemski mojstri. Dočim je izšel iz lanskega tekmovanja Vasja Pirc kot zmagovalec, je moral letos deliti drugo, tretje in četrto mesto s Foltysem in Sämischem, a kljub emu si je priboril naslov jugoslovenskega prvaka, ker je bil med Jugoslovani najboljše plasiran. Rezultati turnirja v Rogaški Slatini so naslednji:

1. Najdorf (Poljska) 9 in pol, 2. 3. in 4. Pirc, Foltys (Češkoslovaška) in Sämisch (Nemčija) 9, 5. 6. 7. in 8. Bröder, Kostić, Trifunović in Gereben 7 in pol, nato slede König itd.

Turnir v Rogaški Slatini se je pričel v soboto 12. junija in udeležila se ga je 15 mojstrov, od teh 10 Jugoslovanov in 4 inozemci. Naš mojster Pirc je prvi dan sicer premagal Madžara Gerebena, že naslednji dan se je pa moral v partiji z Bröderjem zadovoljiti z remijem, a je ostal skupaj z Bröderjem in Najdorfom ter Trifunovićem na vodstvu. Potem je pa začel naš mojster popuščati, zdelo se je, da ga je dolgotrajni turnir v Jurati za prvenstvo Poljske, s katerega se je tik pred pričekom turnirja vrnil v Rogaško Slatino, utrudil. Nato je remiziral z dr. Drezgo. Črni dan za Pirca — edini v vsem turnirju — je bil 15. junija, ko je igral s Sämischem. Pirc je imel že prav ugodno pozicijo in je spravil nasprotnika v časovno stisko. V končnici je pa nenadno popustil in je Sämisch celo zmagal. To je bil edini poraz Pirca na vsem turnirju, ki je pa zadoščal, da je izgubil prvo mesto. Tudi v vseh naslednjih partijah Pirc še ni bil v pravi formi in je remiziral po vrsti s Kalabarjem, Najdorfom, Foltysem, Kostićem in Königom. Še po devetem kolu je bil Pirc slabo plasiran in vse je kazalo, da letos ne bo mogel obdržati naslova jugoslovenskega šahovskega prvaka. Po 11. kolu se je pa že pomaknil naprej in je bil z Bröderjem ter Trifunovićem in Vukovićem inozemcem takoj za petami. Absolviral je že tudi večino partij z vsemi močnejšimi nasprotniki. V finišu je pa Pirc krepko pritisnil. Sledile so tri zmage nad Matvejevim, Schreiberjem in Nedeljkovićem, dočim je partijo s Trifunovićem, ki je odločala o naslovu prvaka Jugoslavije, remiziral. Nazadnje je porazil še Vukovića in se kot najboljši Jugoslovan plasiral takoj za Najdorfom, deleč drugo tretje in četrto mesto s Foltysom in Sämischem. Z njegovim plasmajem smo lahko zadovoljni, saj je pokazal, da je med jugoslovenskimi šahisti še vedno najboljši. Dosegel je 5 zmag in 8 remijev, 1 partijo je pa izgubil.

Zmagovalec turnirja Najdorf je ostal edini neporažen na turnirju, zmag je pa dosegel toliko kakor Pirc, namreč 5. Najdorf je izvrsten igralec, saj se je tudi na turnirju v Jurati odlično odrezal, kjer je zasedel tretje mesto in je bil tudi plasiran pred Pircem, ki je bil četrti, oziroma peti in šesti.

Omeniti je še odličen plasman mladega češkoslovaškega mojstra Foltysa, ki je bil v Jurati šele na 10. odnosno 11. mestu, tu je pa skupaj s Pircem in Sämischem drugi odnosno tretji in četrti. Sämisch je star rutiniran igralec in je bilo takoj od začetka računati, da bo med prvimi.

Rogaška Slatina, 1. julija.

Snoči je uprava Zdraviliškega doma v Rogaški Slatini udeležencem šahovskega turnirja na čast priredila v Aleksandrovem domu poslovilno večerjo. Gostom se je zahvalil za udeležbo ravnatelj g. Gračner, želeč, da bi jih Rogaška Slatina kaj kmalu spet videla v svoji sredi. Po banketu je podpredsednik Jugoslovanske šahovske zveze g. Vuković prečital izid tekmovanja in razdelil nagrade. Prvo nagrado v višini 4000 Din je prejel prvak turnirja Poljak Najdorf, drugo v višini 3000 Din tretjo 2000 Din in četrto 1500 Din, torej skupaj 6500 Din si pa dele Pirc, Sämisch in Foltys in sicer prejme vsak 2166 Din. Peto, šesto, sedmo in osmo nagrado v skupnem iznosu 2800 Din si dele dr. Trifunović, Vuković, Kostić, Gereben in Bröder.

Potem so bile razdeljene specijalne nagrade. 500 Din za najlepšo partijo je dobil Nedeljković. Kostić 500 Din za najboljšo igro v zadnjih 3 kolih in Vuković za najboljši uspeh proti inozemcem tudi 500 Din.

V imenu udeležencev turnirja se je nato zahvalil upravi Zdraviliškega doma Poljak Najdorf, podčrtajoč gostoljubnost in udobnost, ki so jo uživali šahisti ves čas turnirja. Nato se je razvila prav prijetna zabava. Večina udeležencev turnirja se je že snoči in danes odpeljala domov.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Politični obzornik

Vprašanje o zaslugah in skromnosti

V beograjski »Javnosti« čitamo: »Dočim ni ljubljanski »Slovenec« mogel na vse naše zadnje članke, ki so se ga in še kako tikali, odgovoriti niti besedice, je to storil z ozirom na našo beležko o dobrovoljcih. Njegov odgovor je posnela tudi beograjska »Samouprava«, loveč se za dva argumenta: 1) da smo mi baje hoteli v srbski javnosti izzvati vtis, kakor da so bili slovenski dobrovoljci na strani Srbije izključno pristaši JNS in 2) da je bil dobrovoljec tudi nadškof Stepinac pa frančiškan Aljančič in voditelj katoliške omladine Josip Poščič itd. A »Samouprava« je dodala še to-le:

»Ali smo res prišli že tako daleč? ... Žalostno, ali resnično. Ako Šumadija molči, bi lahko tudi »Javnost« bila nekoliko skromnejša.«

Krivdo za to »žalostno« pa nosijo gospodje okrog »Slovenca«, ki so proslavo majniške deklaracije organizirali na način, kakor da bi bila ta deklaracija edina prinesla svobodo Jugoslovenom pod Avstrijo in kakor da bi za to osvobojenje nihče drugi ne imel zaslug, kakor SLS. Zakaj — ali so z naše, ali nasprotno s strani SLS padle neokusne besede o tem, kako so se — dočim so oni baje junaško rušili Avstrijo, ljudem v naprednem taboru »tresle hlačice«. Ali ni najmanj, kar smo mogli storiti na tako pomanjkanje najosnovnejšega takta to, da z argumenti, črpljenimi od samega nadškofa Jegliča konstatiramo, komu se je v tem času kaj treslo, in da z dejstvi o dobrovoljcih, ki neprimerno več zaležejo kakor »heroizem« majniške deklaracije, dokažemo, da se je na napredni strani dalo mnogo več za stvar, glede katere bi radi klerikalci vzeli vse zasluge v zakup? . .

Pa če se je »Slovencu« jedva posrečilo, da poleg nadškofa Stepinca, ki kot Hrvat nima nobene zveze s SLS, navede še samo dve imeni svojih ljudi iz velike liste slovenskih dobrovoljcev, bomo mi pokazali, da znamo braniti mnogo uspešneje od njega njegovo stvar in bomo dopustili, da je bilo med dobrovoljci iz Slovenije ne samo dva in ne samo dvajset, marveč — ako hoče — tudi petdeset katoliških omladincev. Zato pa dosega skupno število dobrovoljcev iz Slovenije in to samo onih s solunske fronte in iz Dobrudže na okrog 800 in od teh je bilo najmanj 60% Sokolov, ostali pa so bili Preporodovci, nacionalisti in drugi napredni in protiklerikalni elementi. A o tem govorimo! ... Nikdar nismo zanikali, da je imela SLS poleg mnogo močnejše skupine dr. Šušteršičeve tudi skupino dr. J. Kreka in da je bil zlasti med mladino Krekov vpliv tako jak, da so mnogi mlajši elementi zelo nacionalno čutili. Toda prav tako pa je tudi zgodovinsko dejstvo, da ognjišče svobodoljubne jugoslovenske in protiavstrijske misli med Slovenci ni nikakor moglo biti v stranki, katere večino so tvorili oni, o katerih tudi sam nadškof Jeglič pravi, da so tudi v času majniške deklaracije šli večinoma s Šušteršičem in Dunajem, in da je nasprotno ta misel imela glavno oporišče v Sokolu in v naprednih elementih. (Zato oni, ki so »hodili s Šušteršičem in Dunajem«, še danes tako strupeno napadajo Sokole in naprednjake! Opomba uredništva).

Ako torej govorimo o skromnosti, bi moral biti skromnejši v prvi vrsti »Slovenec«. Naj bi ne povzdigoval zares skromnih zaslug svojih ljudi, med katerimi je bilo tudi mnogo takih, ki so bolj »odmagali«, kakor »pomagali« celo nad zasluge onih, ki so prelivali kri zadomovino, pred vsem pa da sedaj, ko smo ga z argumenti kapnili po prstih, ne tuli in ne javka, da je tako daleč prišlo ... Zakaj, ako ne odgovarja pieteti, da se prešteva žrtve, še manj odgovarja pieteti, da se v trenutku, ko se z velikimi bobni slave tudi oni, ki so čakali, da jih cesar Karel razreši prisege in da se morejo veseliti svobode — niti z eno besedo ne spominjajo oni, ki so se proti temu cesarju Karlu borili z orožjem ...

Kateri stranki pripadajo danes ti napredni elementi, ni važno, celo niti ne potem, ako bi vsi pripadali JNS, kar pa ni točno, ker so v Sloveniji tudi druge napredne skupine, a Sokol kot tak je izven strank.

In končno, ako »Samouprava« pravi, da bi, »kadar Šumadija molči, lahko bila tudi »Javnost« skromnejša,« ji lahko sporočimo tudi to, da imamo mi tudi o njej tako dobro mišljenje, da smo prepričani, da bi bila tudi ona sama — in še kako od srca — v zadnjem času napisala in odobrila marsikatero našo beležko, samo ako b

Kdo si dovoljuje potvorbe?

O priliki slavnostnega odkritja spominske plošče blagopokojnemu kralju Aleksandru v veži deške šole na Grabnu so gojenci te šole zapeli tudi neko domoljubno popevko, ki ima naslov »Naša pesem«. Tisoči otrok znajo to pesem, za to slavnostno priliko pa je nekdo čutil potrebo, da potvori izvirno besedilo te pesmi. Ena vrstica se namreč glasi v izvirniku »saj smo deca Jugoslavije«, na Grabnu pa so peli pesem s ponarejenim besedilom »saj sinovi smo Slovenije«. Komu neki je bila Jugoslavija tako na poti, da je izpremenil to vrstico? Treba bo poiskati to malenkostno dušico, ki je pokvarila besedilo in pokazala s tem svojo zagrizeno politično tendenco. Mislimo, da falsifikati niso ravno najprimernejše sredstvo pri vzgoji mladine. Stvar je zelo značilna in si jo bo treba zapomniti.

Kupujejo — prodajajo

Še nekaj kupčij z nepremičninami v Ljubljani in drugih krajih

Ljubljana, 1. julija.

V zadnjih dneh junija je zemljeknjižni urad na ljubljanski sodniji dobil v uradno obdelavo še nekaj aktov s potrebnimi listinami (in teh ni malo pri vsaki prodajni ali kupni pogodbi, pobotnici zadolžnici itd.), razen tistih, o katerih smo že poročali.

Kramar Josip, posestnik iz Perovega, pošta Grosuplje, je izročil svoji ženi Kristini svoje premično in nepremično posestvo v katastralni občini Grosuplje za izročnino 35.000 din.

Zaradi služnostnih pravic se naši kmetje največ pravdajo in z njimi zapravdajo dostikrat cela posestva. Danes so že bolj previdni in si pridobljene služnostne pravice vknjižijo, tako da stoji črno na belem zapisano, kdo ima pravico in kdo je nima. Severkar Franc, posestnik iz Brezovice, je prepustil pravico do hoje, vožnje in živinogonje po določenem obsegu svojega posestva mladoletnima Mariji in Franu Jesenovcu iz Vnanjih goric s privoljenjem, da se sme pri njegovem posestvu v kat. občini Brezovici ta služnostna pravica vknjižiti.

Petač Janez, posestnik v Zgornjih Pirničah, je prodal od svojega zemljišča zidarju Mačku Nacetu iz Pirnič parcelo v izmeri 2255 kv. metrov za 3000 din.

Trgovčeva žena Štubelj Ivana, Privoz 15, je prodala tovarniški delavki Levstik Mariji iz Stožic stavbno parcelo in vrt v izmeri 308 kv. m v kat. občini Vižmarje za 21.000 din.

Železniški uradnik v p. Zagorc Matej, na Kodeljevem 21, je prodal svoj pašnik v izmeri 400 kv. m v kat. občini Štepanja vas posestnikovi soprogi Terdan Mariji, Zaloška cesta 3, za 18.000 din.

Posestnik iz Stranske vasi pri Dobravi železnik Janez je prodal Novaku Josipu in njegovi ženi Ivani, Zaloška cesta 134, travnik v kat. občini Trnovsko predmestje za 8.700 din.

Nučič Janez, posestnik v Predolah, je prodal mizarskemu pomočniku Okornu Alojzu v Veliki Rečni parcelo v kat. občini Račna za 7.500 din.

Posestnik Klopčič Valentin in žena Antonija, Kolezijska ulica 28, sta zamenjala svojo parcelo v izmeri 2576 kv m v Linhartovi ulici za mestni svet v izmeri 2697 kv. m. Mestna občina je potrebovala zamenjani svet za regulacijo Linhartove ulice. Zemljišče, ki ga je dobila mestna občina je bilo ocenjeno na 77.280 din (po 30 din za kv. m) zemljišče ki sta ga pridobila Klopčičeva pa na 89.000 din (po 33 din za kv. m). Presežek 121 kv. m sta plačala Klopčičeva s pavšalnim zneskom 10.000 din.

Mestna občina ljubljanska je nadalje odstopila Lušini Ivani, posestnikovi ženi v Gostečah, parcelo v izmeri 821 kv. m ter monterju Jeglu Ivanu, Ilirska ulica 15, parcelo v kat. občina šentpetrsko predmest je v izmeri 820 kv. m. Lušina in Jegel sta kot solastnika za odstopljeni mestni svet dala mestni občini 137 kv. m zemljišča na Vidovdanski cesti in hišo na Vidovdanski cesti št. 10. Občina je dobila zemljišče po 220 din za kv. m, skupaj vredno 30.140 din ter hišo, vredno 52.000 din. Zemljišče, ki ga je dala mestna občina prodajalcema, je pa vredno 82.000 din (po 50 din za kv. m). Zamenjani svet potrebuje mestna občina za regulacijo in otvoritev Ilirske ulice.

Višji mestni pristav Aplenc Konrad, Kolezijska ulica 7, je prodal vdovi Ivanki Mramor, Pod Trančo, svojo parcelo v kat. občini Spodnja Šiška v izmeri 302 kv. m na vogalu Černetove in Aljaževe ulice za 35.000 din.

Šinkovic Mercedes, posestnica, Komenskega ulica 13, je prodala progovnemu delavcu Semraicu Alojzu iz Zaloga parcelo v kat. občini Dol za 5250 din, posestnikovemu sinu Mejaču Izidorju pa parcelo v isti kat. občini za 4750 din.

Konjederec je moral kapitulirati

Razburljiv prizor na Pogačarjevem trgu — Prijatelji živali rešili dva psa

Ljubljana, 1. julija.

V zadoščenje vseh prijateljev psov je treba zapisati, da je konjederec moral kapitulirati pred rejcem psov. Odkrito moramo priznati, da konjaški poklic ne spada med priljubljene in da smo že zaradi tega pogosto krivični proti konjačem — predvsem iz same nenaklonjenosti. In že zato čuti marsikdo prijetno zadoščenje, če se konjaču pripeti kakršnakoli neprijetnost, čeprav po krivici. Ob tej priliki pa ne bomo ugotavljali, komu se je pripetila krivica; opisati bi morali samo v resnici dramatično zgodbico, ki se je odigrala na Pogačarjevem trgu in ki je zavzela obseg prave ljubljanske senzacije.

Če še ne veste, naj vas ob tej priliki opozorimo, da psi nimajo dostopa na živilski trg med tržnimi urami. Dolžnost konjača je, da lovi pse, ki se oblizujejo na živilskem trgu. In konjači morajo pač tudi živeti. Toda za njihov poklic marsikdo nima razumevanja. Tako se n. pr. nekatere nežnočutne meščanke ne morejo nikdar sprijazniti z lovom na pse na trgu in nikdar ne bodo odpustile konjaču, da preganja »uboge živalce«. S tem pa ni rečeno, da morda meščani iz protesta do neusmiljenega konjača vodijo pse po živilskem trgu med tržnimi urami. Prijatelji živali se zelo radi izogibajo konjača in že iz ljubezni do živali bi mu ne privoščili veselja, da bi jim pulil žival iz rok.

Tudi včeraj so se prijatelji živali odločno potegnili za pse. Lahko bi celo rekli, da je prišlo spontano nenadno do protestnega shoda na prostem. Takšnega prizora Ljubljana najbrž še ni videla. Nihče bi ne verjel, da so Ljubljančani tako temperamentni, odločni in glasni, kakršne so se izkazali na tem »shodu«.

Začelo se je pri kresiji na Pogačarjevem trgu, kjer je konjač zalotil znanega ljubljanskega rejca dobrmanov, ko je gnal svoja priljubljena psa na sprehod. Rejec ni nameraval iti na trg in ne prekoračiti trga. Toda konjač je vzel njegova psa na piko, ker je mislil, da pes sploh ne sme priti blizu živilskega trga, odnosno, da spada hodnik ob kresiji tudi med tržne prostore. Kratkomalo »aretiral« je pasji par ter ga rejcu iztrgal iz rok. Toda s tem zadeva za rejca še ni bila opravljena; začela se je bitka za psa. Rejec ni hotel izpustiti vrvice, ki jo je nategoval konjač z vso službeno gorečnostjo. Lastnik živali je neprestano ponavljal, da ne da psov ter da se mu godi krivica. Pasjo takso je plačal, na trgu pa tudi ni bil s psema za kar ima nešteto prič. Vendar se konjač tudi ni dal ugnati. Iztrgal je celo vrvico iz rejčevih rok in jo ubral naglo z živalmi čez trg med tržnimi lopami, da bi psa zapel v voz. Rejec je zbežal za njim. Toda ne le on, temveč cela truma meščanov. »Bitka« za živali se je nadaljevala med tržnima lopama na Pogačarjevem trgu s pravo dramatično napetostjo. Množica je narasla, vznemirjenost se je pa stopnjevala do revolucionarne viharnosti.

Na prvi pogled je bilo očitno, da je bil konjač v manjšini, a zaradi tega mu ni upadel pogum. Vsa množica se je postavila na rejčevo stran. Posebno ognjevite so bile ženske. Krik je bil takšen, da ni nihče razumel svojega soseda. Toda udeleženke so govorile tudi s kretnjami; mahale so z rokami kakor najognjevitejši govornik. Med množico so bili že razni uniformiranci, ko še vedno ni bilo od nikoder stražnika, ki ga je množica soglasno zahtevala. Padali so vzkliki: Njega naj vzame policaj! Njega!

Dramatična napetost se je stopnjevala do viška, ko je nekdo odšel iskat policaja. »Jabolko spora«, uboga psa sta bila tako oblegana od razvnetih zborovalcev, da ju ni več nihče videl. Zato ljudje v ozadju niti vedeli niso, zakaj je toliko vika. Duhovi so se nekoliko pomirili šele, ko je prišel stražnik, toda, čim je začel vpraševati, kako je prišlo do debate, so se začele oglašati hkrati neštete priče. Seveda pihče ni zagovarjal konjača in tudi stražnik bi ga ne mogel, čeprav bi hotel, kajti bil je prav tako oblegan od vnetih ter ogorčenih prijateljev živali, kakor konjederec. Kdor je kdaj bil sredi razvnetih zastopnic nežnega spola, si pač lahko misli, da opozicija ni tako lahka.

Zato je dobil končno zadoščenje lastnik psov, ko ju je moral konjač izpustiti. Prijetno zadoščenje so pa čutili tudi »zborovalci«, ki se še dolgo niso mogli pomiriti. Ves trg je govoril o nenavadnem dogodku...

Stanovanjske odpovedi v juniju

Ljubljana, 1. julija

V mesecu juniju je bilo pri okrožnem sodišču v Ljubljani vloženih 121 predlogov za sodnijsko odpoved stanovanj in vsem predlogom je bilo ugodeno. Od začetka tega leta do konca junija, torej v prvi polovici leta, je bilo v Ljubljani stanovanje sodnijsko odpovedano 780 strankam. Kakor v prvih petih mesecih v letu, so tudi v juniju v veliki večini odpovedovali strankam zaradi neplačane stanarine. Prav malo je strank, ki niso plačale za dva ali tri mesece stanarine. Hišni posestniki so izgubili že vse potrpljenje s strankami in jih s pomočjo sodnije vržejo iz stanovanja že po prvem neplačanem mesecu. Red mora biti, pravijo, ker davkarija in mestna občina tudi ne čaka, temveč brez potrpežljivosti takoj zagrozi z bobnom.

Kakor vsak mesec doslej je bilo tudi v juniju nekaj posebnih ali originalnih razlogov za sodnijsko odpoved. Neki stranki je gospodar odpovedal zaradi stanarine. Gospodar ni podrobno razlagal, kako ga je stranka varala. Morda ga je stranka celo napumpala in s tem denarjem najela novo stanovanje, kjer bo zopet s kakšno domislico vztrajala nekaj mesecev do — zopetne sodnijske odpovedi. Ljudje so dandanes na čudežne načine izdajdljivi. Neka stranka se je vselila v stanovanje pod lažnim imenom. Gospodar ji je takoj odpovedal, ko je zvedel, da ima v stanovanju mesto in gospoda A. in ne gospo in gospe B. Morda celo gospa ni bila gospa, temveč gospodična. Ljudje si dandanes pomagajo na vse načine iz raznovrstnih stisk.

Z otroci je pač križ. Ako jih ni, ni dobro za večno trajanje zakonske zveze in zvestobe, ako so, delajo škodo in krče in hrume v stanovanju in v hiši. Gospodarji so navadno ljudje, ki imajo radi mir, ker je mogoče le v miru vztrajati z zadovoljstvom v poklicu hišnega posestnika. V juniju je bil kritičen čas za stranke z otroci. Večinoma meseca so imeli že počitnice in so čakali s strahom ali z veseljem na Vidov dan, knjige so zmetali na police in kratkočasili so se z divjanjem po stopnišču, vsa hiša jih je bila polna. Zaradi takih pamžev je moralo nekaj strank iz hiš, ki si žele mir, predvsem mir . . .

Neka stranka ni upoštevala pogojibe, druga se je prepirala s strankami v hiši, tretja s samim gospodom gospodarjem itd. itd. Skratka, 121 strank je dobilo plavo pisemce s sodnije s številnim pozivom, da v določenem roku zapuste stanovanje, sicer . . Sicer pridejo eksekutorji z vozom in opravijo takozvano prisilno selitev.

Čevljarski prikrojevalni tečaj v Ormožu

Ormož, 30. junija

V petek 25. junija je bil zaključen čevljarsko prikrojevalni tečaj v Ormožu, ki ga je priredila banska uprava v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja gospoda Steinmana Josipa. Tečaj je trajal nad 5 tednov. Ob zaključku se je pokazalo, da je strokovni učitelj udeležencem v tem kratkem času nudil mnogo novega, za strokovno izobrazbo koristnega in je uspeh tečaja prav zadovoljiv. Udeležba je bila precej dobra. Udeleženci so bili iz ormoškega in ljutomerskega okraja in še celo iz Logarske doline.

Predsednik združenja oblačilnih strok v Ormožu se je ob zaključku tečaja zahvalil banski upravi, ki je omogočila prireditev tečaja ter strokovnemu učitelju g. Josipu Steinmanu za njegovo naklonjenost in trud. Udeležence pa je pozival, naj vse to, kar so na tem tečaju v stroki pridobili, v svoji praksi prido uporabljajo in naj ob vsaki priliki in prostem času izpolnjujejo svoje strokovno znanje. Nadalje se je zahvalil ravnatelju meščanske šole g. Prijatelju ter predsedniku upravnega odbora meščanske šole, ki so radevolje dali v šoli primeren lokal za tečaj na razpolago.

V začetku avgusta bo otvoritev krojaškega prikrojevalnega tečaja v meščanski šoli v Ormožu, za katerega je že danes veliko zanimanje in se pričakuje izredno velika udeležba. Tečaj bo vodil strokovni učitelj g. Alojzij Knafelj.

II. vseslovanski pedološki kongres

Ljubljana, 1. julija.

Še en važen kongres bomo imeli letos v Ljubljani namreč II. vseslovanski pedološki kongres in sicer od 26. do 28. avgusta. Prvič se zbero letos v Ljubljani v večjem številu mladinoslovci iz vseh slovanskih držav. Stalni odbor pod predsedstvom našega rojaka dr. Mihajla Rostoharja v Brnu je že prejel več prijav predavateljev iz Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske in Bolgarije. Pred leti je bil prvi vseslovanski pedološki kongres v Brnu in prisostvovali so mu predavatelji samo iz treh slovanskih držav in sicer iz Češkoslovaške, Jugoslavije in Poljske.

Da bo II. vseslovanski pedološki kongres dobro pripravljen, je bil ustanovljen v Ljubljani pripravljalni odbor na čelu s predsednikom dr. Karlom Ozvaldom, univ. profesorjem ter tajnikom Dragom Supančičem, strokovnim učiteljem in tajnikom JUU. Prijavilo se je že mnogo predavateljev. V okviru kongresa bo več razstav in raznih prireditev. Stalni odbor za slovansko pedagogiko v ČSR bo organiziral domoznansko razstavo Češkoslovaške, reformno šolsko razstavo iz vzornih šol v Zlinu, kjer so znane Batine tovarne ter mladinsko higiensko razstavo. Ljubljanska Slovenska šolska matica razstavi vsa svoja dosedanja izdanja. Naša mladinska Matica odsek JUU sekcije za dravsko banovino pa pripravlja razstavo povojne slovenske knjige.

Za mladinoslovski kongres v Ljubljani vlada med poklicnimi šolniki zelo veliko zanimanje. Vse kaže, da bo privabil kongres v Ljubljano več tisoč udeležencev.

Sokolski dom na Viču

Vič, 1. julija.

Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma Ljubljana-Vič je imelo snoči v sejni sobi letni občni zbor. V odsotnosti zadržanega predsednika br. Avgusta Praprotnika je otvoril ob 20. zbor poslovedeči podpredsednik br. Viktor Jeločnik, ki je po uvodnih formalnostih izročil najprej pozdrave zadržanega predsednika, nato pa kratko omenil delovanje društva, ki je šlo predvsem v pravcu za čimprejšnjo sanacijo Sokolskega doma. Tajnik br. Viktor Ambrož je omenil upravno delovanje, posebno bratski odnošaji so vladali s Sokolskim društvom. Odbor je imel več sej, na katerih so se obravnavale predvsem sanacijske zadeve. Blagajnik br. Karel Podlogar je v svojem izčrpnem poročilu omenil, da bremeni društvo dolg din 202.000, dočim znaša vrednost nepremičnin din 223.000. Omenil je zlasti višje davčne dajatve, odkar se je bivša viška občina priključila veliki Ljubljani ter jih društvo s težavo zmaguje. V imenu nadzornega odbora je poročal br. Jože Mesec, ki je pohvalil vzorno poslovanje br. blagajnika ter predlagal njemu, kakor vsemu odboru razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Podpredsednik br. Viktor Jeločnik pa je še posebej izrekel zahvalo br. blagajniku za njegovo vestno in požrtvovalno poslovanje, ki je zvezano s precejšnimi težavami. Ko je bil sprejet proračun za leto 1937, ki izkazuje 21.600 din dohodkov in prav toliko izdatkov, je bil sprejet še predlog, da se zniža članarina od dosedanjih din 24 na din 12.

Pri volitvah nove društvene uprave je bila soglasno izvoljena nastopna kandidatna lista: predsednik br. Avgust Praprotnik, poslevodeči podpredsednik brat Viktor Jeločnik, odborniki bratje Janez Gašperin, France Lukman, Ivan Marinčič, Bruno Borštnik, Viktor Ambrož, namestniki br. Metod Paternost in Franc Boltežar, revizorja br. Jože Mesec in Jože Zavašnik, člani odbora so še bratje starosta Pavle Borštnik, Karel Podlogar, Jože Kokole, Lipe Košec, Rudi Marinčič in Ivo Hartman, kot delegati Sokolskega društva Ljubljana-Vič. Ko so pri slučajnostih predlagali nekateri bratje še razne nasvete, da se Sokolski dom čim preje sanira z brezobrestnim posojilom Saveza SKJ, je br. Jeločnik z zahvalo vsem bratom zaključil ob 22. uspeli občni zbor.

Iz Celja

—c **Proslava mednarodnega zadružnega dneva.** Nabavljalna in kreditna zadruga drž. uslužbencev v Celju bosta priredili v nedeljo 4. t. m. v prostorih zadružne restavracije v Celju proslavo zadružnega dne. Pričetek ob 16. Ob 17. bo predaval g. prof. dr. Biziak iz Maribora o temi »Zadružništvo kot novi gospodarski red«.

—c **V nedeljo ne bo toka.** Mestna električarna v Celju bo v nedeljo 4. t. m. zaradi nujnih popravil ukinila dobavo toka in sicer za mesto od 7. do 12. in za okolico od 7. do 13.

—c **Uradni dan Zbornice za TOI** za Celje in okolico bo v torek 6. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c **Neprekinjen delovni čas** od 7.30 do 13.30 je uveden na mestnem poglavarstvu v Celju za dobo od 1. julija do vštetega 31. avgusta. S to izpremembo pa se ne izpremeni čas, ki je določen za sprejemanje strank.

—c **Občinska podpora za obisk kmetijskih šol.** Mestna občina celjska bo prispevala iz razpoložljivega kredita podporo revnim kmečkim sinovom, ki bi obiskovali katero izmed kmetijskih šol. Prosilci morajo biti iz območja mestne občine celjske in izpolnjevati pogoje za sprejem v kmetijske šole. Pravilno kolkovane prošnje je treba vlagati do vštetega 15. avgusta v vložišču mestnega poglavarstva v sobi št. 9.

—c **V celjski bolnici** sta umrla: v nedeljo 13letna hčerka dninarice Marija Končeva iz Negonja pri Rogaški Slatini, v ponedeljek pa 66letni ključavničarski mojster Ivan Scharner iz Žalca.

—c **Kronika nesreč in napadov.** V torek je padel 9letni sin železniškega delavca Vinko Povšnar iz Nove vasi pri Št. Juriju ob južni žel. pri kopanju z motu in se močno poškodoval po glavi. V torek zvečer je neznan moški v Medlogu pri Celju napadel 20letnega telefonista Josipa Lipovška iz Medloga ter ga zabodel z nožem v levo stran prsi in levo roko. V nedeljo je padla 38letna delavčeva žena Terezija Žilovčeva od Sv. Jerneja pri Ločah s češnje in si zlomila desno roko nad zapestjem. Istega dne je padla petletna zidarjeva hči Milica Pilihova iz Trnovelj pri Celju doma s hleva in si prav tako zlomila desno roko nad zapestjem. V nedeljo si je 51letni kurjač celjske mestne plinarne Franc Planinc iz Gaberja pri Celju pri padcu s kolesa na cesti pri Vitanju zlomil desno ključnico. Na Dobravi pri Celju je neki pijan moški napadel 36letno tovarniško delavko in jo zabodel z nožem v levo stran prsnega koša. V soboto je slamoreznica zgrabila 37letnega posestnika Ludvika Milharja iz Škal pri Velenju za levo roko in mu odtrgala kazalec. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Maribora

— **Novice s sodišča.** Sodni pripravnik g. Oskar Tominec je imenovan za sodnega pristava pri istem sodišču v Mariboru, sodni pripravnik g. Milan Zinauer pa za pristava pri sodišču v Dolnji Lendavi.

— **Župan dr. Juvan zopet v Mariboru.** Z rednega dopusta se je včeraj vrnil mariborski mestni župan dr. Alojz Juvan in je z istim dnem zopet prevzel županske posle.

— **Vlom v občinsko pisarno.** Od Sv. Ane v Slovenskih goricah nam poročajo, da so neznani storilci vlomili v tamkajšnjo občinsko pisarno. Zločinci so stikali za nekimi listinami, ker pa teh niso našli, so ukradli iz predala pisalne mize 1350 Din gotovine.

— **Strela udarila v cerkvico.** Med zadnjo nevihto je udarila strela v cerkvico pri Sv. Treh kraljih na Kozjaku. Ker je bil strelovod na cerkvici pokvarjen, je strela napravila na strehi mnogo škode.

— **Dva obupanca, ki sta hotela v Dravo.** V torek zvečer se je nudil številnim pasantom na glavnem mostu razburljiv prizor. Nenadoma so zagledali mladeniča, ki se je vzpel na ograjo in skočil z mostu v Dravo. Takoj so pohiteli ljudje k reki in dva pasanta sta s čolnom odveslala obupancu na pomoč. Mladeniča so nezavestnega potegnili iz reke in ga po daljšem času z umetnim dihanjem zopet zbudili k zavesti. V mladeniču so spoznali 17letnega epileptika Josipa Šibenika iz Krčevine Izpovedal je, da ga nepresano napada božjast, doma pa ga zato zaničuje oče. Zato je sklenil izvršiti samomor, kar pa se mu zaenkrat ni posrečilo. Kmalu po tem razburljivem dogodku so bili ljudje priča sličnemu na istem kraju. Neka mlada žena se je vzpenjala na mostno ograjo, toda prihiteli so ljudje, ki so ji preprečili obupno dejanje. Žena je izpovedala, da je hotela skočiti v Dravo, ker je njen mož v nekem vinoločju koketiral z drugimi ženskami.

— **Kap ali . . .** Včeraj zjutraj so našli v hlevu nekega posestnika na Aleksandrovi 90 na Pobrežju mrtvega domačega hlapca 27letnega Avgusta Žinkoviča. Sesedel se je poleg živinskih jasli, iz česar sklepajo, da ga je smrt zatekla, ko je krmil živino. O dogodku so obvestili tukajšnje državno tožilstvo, ki je odredilo obdukcijo. Ugotoviti je namreč treba, ali je mladega moža zadela kap ali pa je vzrok smrti kaj drugega.

— **Katastrofalen požar.** V eni preteklih noči je na še nepojasnjen način pričelo goreti gospodarsko poslopje gradu Netzle v Libeličah pri Dravogradu. Požar se je tako naglo razširil, da je bila vsaka pomoč s strani gasilcev brezuspešna. Zgorelo je tudi več glav živine, tako da znaša škoda preko 300.000 Din.

Iz Trbovelj

— **Vidovdan v revirju.** Tudi v Trbovljah je bil Vidov dan letos lepo proslavljen. Prebivalstvo je izobesilo državne zastave, ob 8. uri zjutraj pa je bila v farni cerkvi služba božja, katere se je udeležila šolska mladina z učiteljstvom, zastopstva naših narodnih društev, občine, zastopstvo rudnika z rudniškim ravnateljem g. inž. Biskupskim na čelu, rezervni oficirji, Sokoli, gasilci in številno prebivalstvo vseh slojev in stanov. Šolska mladina vodenske šole pa se je udeležila službe božje ob 9., ker je sicer cerkev za šolsko mladino vseh 5 tukajšnjih šol premajhna.

— **Ciril-Metodov kres.** Za letošnje CMD kresovanje se društveni funkcionarji obeh tukajšnjih CMD podružnic pridno pripravljajo. Letos bo na predvečer praznika obeh slovanskih blagovestnikov zagorel na sokolskem letnem telovadišču kres, kakršnega Trboveljčani že dolgo nismo videli. Že sedaj spravljajo člani in drugi prijatelji naše nac. šolske družbe suhljad in druge hitro gorljive predmete, toda tudi ženska podružnica ne drži križem rok ter z vnemo pripravlja s svoje strani vse potrebno, da bo ta lepa in tradicionalna narodna prireditev v nedeljo zvečer res lepo uspela in da bo udeležba čim večja.

— **Gostovanje tukajšnjega sokol. gledališča v Laškem.** Tukajšnje sokolsko gledališče bo v nedeljo gostovalo v sokolskem domu v Laškem. Ponovilo bo znano šaloigro »Kariera kanclista Winziga«, ki je dosegla nedavno na tukajšnjem sokolskem odru lep uspeh. Ker ljubijo tudi Laščani lepo odrsko umetnost, smo prepričani, da bodo trboveljski sokolski igralci tudi v Laškem doživeli dober uspeh.

— **Tržne cene.** Včeraj je bilo na tukajšnjem trgu prav živahno. Bil je plačilni dan in kmetje in kmetice so pripeljali in prinesli na trg vse mogoče dobrote od piščancev do prešičev. Gob je bilo v izobilju in so jih kmetice zelo poceni prodajale. Za 5 din kg si dobil najlepše. Vendar pa niso šle posebno v denar, ker jih mnogi ne nosijo na trg, marveč jih kar po hišah prodajajo, kakor češnje in jagode, ki so se tudi zelo pocenile. Danes si dobil na trgu lepe črešnje za 3 din kg, jagode pa po 4 din kg. Zelo dragi pa so paradižniki, ki stanejo še vedno din 10.— kg; tudi kumare imajo še staro ceno 6 din, istotako fižol v stročju in grah. Krompir pa se je zadnji teden nekoliko pocenil in so ga danes prodajali novega že po 2.50 din kg. Z jajci se pri ceni tudi ni nič spremenilo in se jih dobi na trgu po 15 za kovača. Pač pa so se pocenili piščanci, tako da so se danes dobili pri kmeticah že prav lepi par po 18 din, dočim so jih nekateri prekupčevalci ponujali po 12 do 13 din komad. Kokoši pa imajo različno ceno, ki se giblje po starosti in teži. Običajna cena srednje težke in stare kokoši je bila danes od 24 do 26 din. 2 kmeta pa sta pripeljala na trg tudi male prešičke, ki sta jih prodajala prvi 7 tednov stare po 150 din, drugi pa 8 tednov stare po 130 din, dočim je ponujal 5 mesecev starega prešička za 520 din.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 1. julija katoličani: Presveta kri, J. Teobald

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO IDEAL: Manja
KINO UNION: Novi ljudje
KINO SISKA: Nesrečniki

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Izpod sita

Kar je umrlo, bi moralo ostati mrtvo, ker zahteva tako zakon narave. Toda med nami je še vedno nekaj ljudi, ki bi strašno radi obujali mrliče. Obujanje mrličev pa spada med čudeže in se odteguje navadnim zemljanom. Zato je vse prizadevanje teh ljudi zaman — mrliči ostanejo mrliči, kakršnokoli obliko že imajo. Med mrliče spadajo tudi dobri stari časi z mnogimi njihovimi šegami in navadami. Mladina je že davno postavila križe na te grobove in samo smeši se, kdor vidi v njih kaj drugega, kakor grobove. Nekateri ljudje med nami pa mislijo, da bi se podrl svet, če bi prenehalo to brezplodno obujanje mrličev. Njihov svet bi se morda res podrl, a škoda bi ga ne bilo. Vse se rodi, živi in umira, staro se mora nujno umikati mlademu, novemu.

Težko je biti abstrakten, ko bi bil človek tako rad in tako s pridom konkreten. Čas in razmere pri nas so pa take, da pogosto ne smeš izgovoriti svoje misli, kaj še da bi jo napisal.

Protestiramo!

Današnji »Slovenec« poroča pod naslovom: Ban dr. Natlačen na dopustu: **Ban dr. Marko Natlačen je z današnjim dnem nastopil svoj letni dopust in zato ne bo sprejemal strank do 3. avgusta, ko bo zopet prevzel svoje posle — na veliko žalost »Slovenskega Naroda«.**

Protestiramo proti temu podtikanju žalosti tam, kjer je ne bo.

★

Nas iskreno veseli

»Slovenčeva« gospoda je danes zopet bruhnila svoj žolč na nas, češ, denuncijanti se izgovarjajo z zmoto. Nočejo in ne morejo videti krščansko vzgojeni gospodje poštenega človeka nikjer, ker gledajo vse skozi svoja očala in vidijo v vsakem človeku odsev svoje morale. Mi smo odkrito in pošteno priznali, da so imele na Vidov dan izobešene državne zastave tudi nekatere hiše, ki so imele oni dan izobešene črne zastave. Zato smo v očeh »Slovenčeve« gospode plačana banda ovaduhov in denuncijantska klika. Hvala za te prelepe rožice s krščanskega vrta. Mi takih ne znamo trgati, ker smo framazoni in brezbožniki. Pričakovali smo, da nas bo »Slovenec« danes pozval, naj povemo, na katerih hišah na Vidov dan ni bilo državnih zastav, dočim so oni dan vihrale črne zastave. Tega »Slovenec« ni storil in to mu štejemo v dobro, ker vendar še ni tako daleč moralno pokvarjen, da bi ne vedel, kaj je diskretnost.

Iz Kranja

— **HSK Sparta iz Zagreba v Kranju.** V nedeljo, 4. t. m. ob 17. bo igralo v Kranju odlično prvorazredno zagrebško moštvo Sparte, ki je v Ljubljani bilo vedno dobrodošel in renomiran gost. V moštvu Sparte igra poleg znanega Hirijana Belaka več bivših reprezentativcev, katerih imena vsekakor opravičujejo v polni meri renome moštva. Nedavno tega je Sparta v Ljubljani odpravila Hermežane kar s 7:1, preteklo nedeljo pa je med Grafiko zmagala v kombinirani postavi s 6:0. V Kranj pride s kompletno garnituro, kar nam nudi dovolj garancije, da bomo v nedeljo zopet enkrat gledali res prvovrsten nogomet in da bodo vsi prijatelji športa prišli v polni meri na svoj račun. SK Kranj apelira na vse svoje prijatelje, da polnoštevilno posetijo to športno prireditev ter da poagitirajo zanjo tudi med svojimi znanci, kajti le s podporo od strani občinstva je možno nuditi v Kranju take vrste tekme: Kljub izrednim stroškom je vstopnina le minimalno zvišana — 1 din pri vstopnici — kar pač ne pride v poštev, ako računamo na izredni športni užitek. Uverjeni smo, da bo naša publika znala trud SK Kranja prav ceniti z rekordnim posetom. Belordeči nastopijo seveda v najmočnejši postavi, ki bo skoro gotovo obveljala tudi za bodoče prvenstveno tekmovanje. — Opozarjamo tudi na vrtno veselico, ki jo v nedeljo priredi SK Kranj na vrtu hotela Stara Pošta, kjer se bodo sestali zlasti po tekmi vsi prijatelji našega kluba.

ZNAN TRIK

Davčni eksekutor ihteči ženi: Solze! To že poznamo. S tem trikom si hočete pomagati, da bi vam ne zarubil žepnega robca.

Poroka Rooseveltovega sina

Washington, 1. julija. AA. Predsednik Roosevelt je včeraj odpotoval za teden dni v Wilmington, kjer se je snoči poročil njegov sin Franclin. Nevesta Etel Dupont je hčerka enega najbogatejših Američanov. Družina Dupont je pri zadnjih predsedniških volitvah vodila najhujšo borbo proti Rooseveltu. Po poroki bo Roosevelt odpotoval za nekaj dni na svoje posestvo v državi Newyork.

Van Zeeland se vrača

Newyork, 1. julija. AA. Predsednik belgijske vlade van Zeeland je včeraj odpotoval s parnikom »Normandie« v Evropo.

Razmere v Palestini

Jeruzalem, 1. julija. AA. **Včeraj je bil v Jaffi izvršen revolverski atentat na predsednika arabske trgovinske zbornice Fabrija Nasaibuja, je sin voditelja palestinskih Arabcev. Nasaibu je bil le lažje ranjen.**

DNEVNE VESTI

— **Knez namestnik Pavle zopet na Brdu.** V torek zvečer se je Nj. Vis. knez namestnik Pavle vrnil iz Niša, kjer je prisostvoval velikim nacionalnim svečanostim. Z dvornim vlakom se je pripeljal do Kranja, od koder se je odpeljal z avtomobilom v svoj dvorec na Brdu.

— **Visoko odlikovanje predsednice Jugoslovenske ženske zveze.** Predsednik francoske republike je odlikoval z redom častne legije predsednico Jugoslovenske ženske zveze in častno podpredsednico mednarodne ženske zveze gospo prof. Leposavo Petkovičevo. Gospa Petkovičeva je predsednica Jugoslovenske ženske zveze nepretrgoma od leta 1925., a s svojim plodnim delom na socijalno humanitarnem in kulturnem polju si je pridobila mnogo zaslug tudi v odborih drugih naših velikih organizacij zlasti v Rdečem križu in Uniji za zaščito dece. Visoko francosko odlikovanje ni samo najlepše priznanje ge. Petkovič, temveč tudi vsem jugoslovenskim ženam za njihovo socialno, kulturno in nacionalno delo. Odlikovanje je bilo izročeno ge. Petkovič včeraj v francoskem poslaništvu.

— **Diplomirani so bili** na pravni fakulteti ljubljanske univerze gg. Ogrin Bogomir iz Novega mesta, Sovinc Joško in Pitako Vilko iz Ljubljane, Hötzl Oton s Pragerskega in Šval Viljem iz Stične. Čestitamo!

— **Promocije na zagrebški univrzi.** Včeraj so bili promovirani na zagrebški univrzi za doktorje filozofije Marija Brida, Boris Čoban in Ivo Erlich za doktorje prava Vera Kondrat, Drago Kočcec in Pavla Mali, za doktorje medicine Alojzij Baraga, Alojzij Tičar, Cirila Maselj, Branko Volavšek, Franja Ofner, Edvard Pohar in Marcel Majsec, za doktorja veterine Dragotin Vončina, za doktorja gozdarskih ved pa ing. Rudolf Pipan. Čestitamo!

— **Danski študentje na Bledu.** Te dni je prispelo na Bled okrog 75 študentov iz Kopenhagna. Na univerzi imajo poseben turistični odbor, ki organizira vsako leto potovanja po tujih državah. Letos so se napotili danski študentje v Jugoslavijo. Z Bleda krenejo na Plitvička jezera, v Split, Dubrovnik in Kotor, potem pa v Italijo.

— **Letošnji zadružni dan v znamenju propagande miru.** Letošnja proslava zadružnega dne v nedeljo 4. t. m. bo po vsem svetu v znamenju propagande miru. Tako bo tudi v naši državi posebno na akademijah v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu in Novem Sadu.

— **Znižanje takse za brzojavke iz Češkoslovaške.** Češkoslovaška poštna uprava se je pogajala s poštnimi upravami nekaterih držav o znižanju brzojavnih pristojbin, ki so bile svojčas zaradi valutnih ukrepov nekoliko zvišane. Z Jugoslavijo je bil že dosežen sporazum in tako znaša odslej taksa za brzojavke iz Češkoslovaške v Jugoslavijo 2.10 namesto 2.30 Kč za vsako besedo.

KINO UNION
TEL. 22-21
DANES POSLEDNJIČ!
Velefilm po znamenitem romanu Claudea Farrerea
NOVI LJUDJE
v glavni vlogi Harry Baur.
Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri.

— **Uslužbenci zavarovalnic zahtevajo pragmatiko.** Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih nameščencev je na svojem občnem zboru 8. junija sklenila pokreniti akcijo, da bi dobili uslužbenci vseh zavarovalnic v savski banovini službene pragmatike. Te dni je bila izročena Zvezi denarnih zavodov in zavarovalnic v Zagrebu spomenica, v kateri je pojasnjen težak gmotni položaj uradnikov in potreba, da se urede njihovi službeni odnošaji. Med vsemi uslužbenci zavarovalnic vlada veliko zanimanje za stališče, ki ga bodo zavzele v tem pogledu zavarovalnice.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v Šiški — Telefon 33-87
NESREČNIKI II. del
s Harry Baurom se predvaja samo še v četrtek in petek ob ½9. uri.
P. n. posetnike obveščamo, da se od danes do nadalnjega vrše kinopredstave vsak delavnik, razen petka, ob ½9.
V soboto: KARNEVAL
Gustav Fröhlich.

— **Otvoritev zračne proge Celovec—Ljubljana—Sušak.** Danes je bila otvorjena zračna proga Celovec—Ljubljana—Sušak. Iz Celovca ima ta zračna zveza podaljšek do Graza in Dunaja in tako je podan važen pogoj za napredek in pospeševanje tujskega prometa Ljubljane in njenega gorenjskega zaledja, obenem smo pa dobili drugo dnevno zračno zvezo med Ljubljano in Sušakom in Jadranskim morjem. Iz Celovca odhaja letalo [illegible] Ljubljani ob 11.55, iz Ljubljane odhaja ob 10. in je na Sušaku ob 12.35. S Sušaka se vrača ob 14.20 in je v Ljubljani ob 14.45, iz Ljubljane odhaja ob 15 in je v Celovcu ob 15.25. V pičlih 25 minutah lahko prispe človek iz Ljubljane v Celovec ali pa na Sušak. Danes je odpotoval z letalom iz Ljubljane župan dr. Adlešič na konferenco županov Graza, Celovca in Ljubljane, ki se bodo pogovorili o uspehu lanske zračne proge Sušak—Ljubljana—Celovec, o sedanjem redu letanja, o morebitnih novih priključkih ter o propagandi za to lepo zračno progo.

— **Rezervni oficirji! Važno!** Rezervni oficirji, nečlani Udruženja, ki žele prostovoljno prisostvovati letošnjim vojaškim vajam tako v ljubljanski garniziji kot na poligonih, naj se javijo najkasneje do 5. julija v mestnem vojaškem uradu v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7-I, soba št. 4.

— **Poroka.** V soboto se poročita v Mokronogu gdč. Fanči Devova in živinozdravnik g. Milan Dolenc, oba iz znanih narodno naprednih družin in marljiva člana mokronoškega Sokola, posebno nevesta, kot večletna načelnica. Obilo sreče! Zdravo!

— **Moderna avtomobilska cesta Zagreb—Dugo selo.** Med Zagrebom in Dugim selom so začeli graditi moderno avtomobilsko cesto. O novi cesti pa že zdaj pravijo, da bo preozka, saj bo steza za pešce široka 9 m, cesta sama pa samo 6 m. Zaposlenih je okrog 350 delavcev. Stroški bodo znašali okrog 21,000.000 din.

— **Gasilski zlet v Kamniku.** Gasilska zajednica dravske banovine priredi 17. in 18. t. m. svoj letni obvezni zlet v Kamnik. Ob tej priliki bo blagoslovila kamniška prostovoljna gasilska četa svoj novi četni prapor. Nad celokupno veliko gasilsko prireditvijo je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo vrhovni pokrovitelj gasilstva kraljevine Jugoslavije, Nj. Kr. Visočanstvo princ Tomislav. Vrše se že sedaj obširne priprave in je gasilska zajednica že razposlala prve pozive na vse podrejene župe in čete. Podrobni spored pa bo objavljen prihodnji teden. Vse gasilstvo dravske banovine se pripravlja, da pohiti na slavnostne dneve v naše lepo planinsko mesto Kamnik, ki bo gotovo storilo vse, da dostojno sprejme gasilsko armado in številne prijatelje gasilstva.

— **Razpisana zdravniška služba.** Banska uprava razpisuje službo zdravnika uradniškega pripravnika v banovinskem zdravilišču na Golniku. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v državno odnosno banovinsko službo v smislu § 3. zakona o uradnikih ter zdravniško pripravljalno dobo. Prošnje naj se vložе pri kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 15. julija.

— **Licitacija za rekonstrukcijo desinfekcijske naprave v Zalogu.** Pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani bo 15. t. m. ob 11 prva javna ofertna licitacija za rekonstrukcijo desinfekcijske naprave na stanici Zalog. Pripomočki za licitacijo so na razpolago pri referentu III/2. od danes. Kompletni elaborat stane 200 din.

— **Najstarejši Medjimurec umira v bedi.** V zidanici čakovskih vinskih goric v tako zvanem Bukovcu živi najstarejši mož tega kraja Podvez, star 100 let. Rojen je bil leta 1837 v Gornji Lendavi kot sin siromašnih kmečkih staršev. V svoji siromašni hišici stanuje že okrog 45 let. Spominja se še dobro kako je udarila Jelačičeva vojska na Madžare. Zdaj leži onemogel starec sam zapuščen v svoji kočici, kjer vlada strašen nered.

KINO IDEAL
Samo še danes ob 16., 19. in 21.15 uri
»MANJA«
Marija Andergast, Peter Petersen
Jutri zabavni film z Mariko Rökk
»Vroča kri«

— **Šoferski izpiti poklicnih šoferjev** in samovozačev motornih vozil se bodo vršili v četrtek 15. t. m. ob 8. uri zjutraj pri sreskem načelstvu v Kranju. Interesenti naj svoje prošnje pravočasno vložе pri sreskem načelstvu v Kranju.

— **Foto razstavo** planinskih slik priredi Zveza planinskih društev letos od 4. septembra dalje v Novem Sadu ob priliki letošnjega kongresa. Foto razstave se morejo udeležiti le člani v Zvezi včlanjenih planinskih društev. Za najmanjšo velikost je predpisana mera 18×24 cm, za največjo velikost pa 30×40 cm. Slike je poslati najkasneje od 15. julija 1937 na naslov Zveza planinskih društev, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I. Za najboljše slike so razpisane bogate nagrade. Planinci fotoamaterji, udeležite se v čim večjem številu navedene planinske foto razstave.

— **Učiteljica rodila trojčke.** V banovinski bolnici v Mostaru je povila mlada učiteljica Mileva Bilić v torek trojčke deklice, od katerih je pa ena kmalu umrla.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno in toplo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in v Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 28, v Beogradu 27, v Mariboru, Sarajevu in Splitu 25, v Zagrebu 19, v Ljubljani 18.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765.2, temperatura je znašala 14.

— **Vlom v župnišče na Trati v Poljanski dolini.** Pred dnevi je bilo vlomljeno v župnišče na Trati. Tatovi so pobrali iz shrambe več jestvin, nakar so vlomili še v trgovino Marije Kosove v sosedni Gor. Dobravi, odkoder so odnesli za 300 Din cigaret, vžigalic in cikorije.

— **Ekshumacija po 14 letih.** V Zagrebu so odkopali dance zemeljske ostanke kmeta Imbre Havajca iz vasi Sušobrega, ki so ga našli 9. januarja 1923. mrtvega na železniški progi med Zlatar Bistrico in Konjščino. Že večkrat so sodne oblasti uvedle preiskavo, ker se je govorilo, da je postal Havajc žrtev zločina. Ker te govorice nočejo utihniti, so danes Havajčeve zemske ostanke odkopali, da se prepričajo, če je bil Havajc umorjen in njegovo truplo položeno na železniški tir.

— **Gostilničar in gostilničarka ubila gosta zaradi posmehovanja.** V vasi Rajići pri Novski so imeli v torek žegnanje. V vasi ima Valentin Babić gostilno, ki je bila pa navzlic žegnanju prazna, dočim se bile druge polne. Zvečer se je ustavil pred Babićevo gostilno 25letni Anton Jakovac in se začel krčmarju rogati, češ, tvoja gostilna je prazna. Ves razjačen je Babić zaklical svoji ženi: Žena, streljaj! Jakovac je pa odprl srajco na prsih, rekoč: Evo vam moje prsi, pa streljajte! Babićeva žena je res jela streljati s samokresom. Babić je pa dvakrat ustrelil z lovsko puško. Nesrečni Jakovac se je zgrudil mrtev na cesto. Orožniki so gostilničarja in gostilničarko takoj aretirali.

Iz Ljubljane

—lj **Udruženje četnikov v Ljubljani** poziva vse članstvo, da se članskega sestanka, ki bo 2. julija ob 20. uri v gostilni Marinšek, Prečna ulica 6, sigurno in polnoštevilno udeleži. Vabijo se tudi novopristopivši člani k čim večji udeležbi.

—lj **Ponoči je nekdo odvezal čoln.** Na koncu Streliške ulice so vsipavali doslej material v strugo po dveh lijakih in v strugi sta bila pritrjena dva čolna. Ponoči pa je nekdo odvezal spodnji čoln — bil je privezan za kola na obeh bregovih — in voda je potegnila čoln k zapornici, kjer se je zvrnil in delno potopil. Povsem se je potopil vagonček s tračnicami vred in davi še niso mogli ugotoviti, kje leži. Pač pa se jim je posrečilo rešiti čoln in ga zopet privezati. Medtem so vozniki dovažali material na desni breg, na Hradeckega cesto ob železniškem prevozu. Tam bi bilo zelo potrebno razširiti cesto in posekati grmovje, kar pa je seveda delo terenske sekcije. Nekateri so danes mislili, da vozniki dovažajo material za razširjenje ceste, toda ves ta material bodo porabili za nasipanje struge.

—lj **Zanimiva umetniška razstava** v Jakopičevem paviljonu bo zaključena v nedeljo 4. t. m. ob 19. zvečer. Kdor se zanima za motive iz Makedonije in za lepoto naše domovine, naj jo čim prej obišče, da ne zamudi te redke prilike.

—lj **Ljubljanski Sokol** priredi 3. julija ob 20.30 na letnem telovadišču tradicionalno telovadno akademijo ob svitu reflektorjev in umetnih ognjih. Nastopili bodo vsi oddelki z izbranimi točkami, poseben nastop pa bo imela vrsta, ki si je priborila v Beogradu »Meč kralja Aleksandra I.«. Kakor vsako leto bodo tudi letos žareli razni liki umetnih ognjev in pokale bodo številne rakete. Nabavite si vstopnice že v predprodaji v Narodnem domu.

—lj **Rezervni oficirji,** člani Udruženja rezervnih oficirjev, pododbor Ljubljana, naj se zglasе v petek 2. ali v torek 6. julija med 17. in 19. uro v društveni pisarni, kjer se jim bo sporočilo važno obvestilo komande vojnega okruga. Ob tej priliki naznanjamo vsem tovarišem, da se bodo do torka 6. t. m. zbirali naročniki za nabavo zemljevidov v M = 1 : 100.000 po ceni 7.50 Din za člane. Uprava.

—lj **Društvo »Tabor«** bo imelo v nedeljo veliko vrtno prireditev s plesom in srečolovom pred hotelom »Tivoli«. Vstopnina samo 5 Din. Čisti dobiček v socialne namene.

—lj **Kopalne obleke, Karničnik, Nebotičnik.**

—lj **Tatvine.** V noči na torek je nekdo ukradel iz drvarnice na Grajski planoti I. Krapešu 15 zajcev, vrednih 330 Din. Iz stanovanja Marije Runger v Florjanski ulici 19 pa je odnesel drzen tat 250 Din vredno srebrno zapestno uro. Policija je prejela več ovadb tudi glede tatvin koles. V zadnjih 14 dneh so ukradli tatovi v Ljubljani in okolici 10 koles in jih najbrž razprodali po deželi. Varnostne oblasti mislijo, da je nekje v mestu ali bližnji okolici predelovalnica ukradenih koles, kajti predelana kolesa je lažje spraviti v denar.

SPORT

Troboj Ljubljana — Zagreb — Beograd

Jutri se bo začela v Ljubljani največja letošnja lahkoatletska prireditev v Jugoslaviji, troboj reprezentanc Beograda, Zagreba in Ljubljane. Pomembnost prireditve je zlasti podčrtana z dejstvom, da je prevzel pokroviteljstvo Nj. Vel. kralj Peter II.

Spored obsega iste točke kakor so običajno na balkanijadah, nastopili bodo pa najboljši atleti Jugoslavije. V vsaki točki bo nastopila ekipa treh ali štirih zastopnikov vsakega mesta, ocenjevalo se bo pa le prvih šest plasiranih in sicer šteje prvo mesto 6, drugo 5, tretje 4 točke itd. Zaradi velikega števila tekmovalcev — saj bo prireditev zaradi elitne udeležbe po kakovosti pomembnejša od državnega prvenstva — bodo seveda potrebne izločilne tekme in bo v finalih nastopila le najboljša šestorica. Ljubljana je zlasti močna v tekih, dočim imata Beograd in Zagreb boljše zastopnike v metih in skokih. Ker pa ima Ljubljana tudi v slednjih dveh panogah nekaj dobrih zastopnikov, gre v boj kot favorit.

Jutrišnji spored se začne ob 18. na igrišču Primorja. Prva točka bo izločilni tek na 200 m. Reprezentance nastopijo v postavah: Ljubljana: šter, Skušek, Gabršek, Pleteršek; Beograd: Kling, Bauer, Stevanović, Novaković; Zagreb: Katalinić, Hegolj, Avgustin, Tauber. Sledil bo tek čez zapreke 110 m, ki bo izločil šest najboljših. Nastopijo za Ljubljano: Zupančič, Pleteršek, Žorga; za Beograd: Bakov, Banščak, Dimitrijević; za Zagreb: Hanžeković, Ehrlich, Svježić. Edina finalna borba tega dne razen teka na 10 km bo met diska helenski stil. Ljubljana: Dobovšek, Jeglič, Stepišnik, rez. Kajfež; Beograd: Kleut, Vučević, Bojović; Zagreb: dr. Narančić, dr. Manojlović, Kovačević. Sledil bo nato finale v teku na 10.000 m in nastopijo za Ljubljano: Bručan, Kreva, Krpan; za Beograd: Vild, Borisević; za Zagreb: Krajcer, Talma, Rak. Poslednja točka jutrišnjega sporeda bodo izločilne tekme čez zapreke na 400 m. Reprezentance sestavljajo: Ljubljana: Skušek, Pleteršek, Žorga; Beograd: Stevanović, Banščak, Mikić; Zagreb: Ehrlich, Svježić, Junek.

Favoriti za posamezne panoge so: za 200 m Katalinić (Z), za 110 m zapreke Hanžeković (Z), za helenski disk Kleut (B), za 10 km Bručan (L), za 400 m zapreke Banščak (B). Po prvem dnevu je pričakovati, da bodo vsa tri mesta dobila približno enako število točk in sicer po vrstnem redu Ljubljana, Beograd, Zagreb.

Tonička, ki je kradla po cerkvah

Dva, ki sta prodajala obleko, o kateri si je eden izmislil malo verjetno zgodbo

Ljubljana, 1. julija.

Tonička K., doma iz Rogoznice pri Mariboru, je stara 36 let in ima za seboj že pestro in precej burno življenje. Kot nezakonsko dete je imela že zgodaj trdo življenje. Delala je pri raznih posestnikih, slednjič pa je pobegnila v Maribor, kjer je doživela nekaj sreče, a še več razočaranj. Kot odraslo dekle se je napotila v Zagreb, kjer je služila po hišah, dokler se ni spečala z nekim delavcem in ustanovila z njim skupnega gospodinjstva. S svojim ljubčkom je živela več let, dokler se ni sta nekega dne sprla in jo je on zapodil. Tako je prišla Tonička na ulico. Tedaj se je pričelo zanjo še težje življenje. Kmalu je prišla na originalno idejo. Jela je zahajati v cerkve, kjer je kradla v molitev zatopljenim ženskam ročne torbice in sploh vse kar se je dalo ukrasti. S krajo si je pomagala dolgo, dokler je niso zasačili in jo po prestani kazni izgnali v njen rojstni kraj.

Tonička pa se je v mestu odvadila kmečkemu delu, zato je iz Rogoznice spet odšla v Maribor, a kmalu se je odločila raje za Ljubljano, kamor je prišla že pred meseci. Sklenila je preživljati se tu na enak način, kakor v Zagrebu. Nekje v predmestju je najela skromno stanovanje, iz katerega pa je redno odhajala navsezgodaj zjutraj. Zarana je obletela vse cerkve in se v vsaki ustavila za kake pol ure. Zanimala se je zlasti za starejše gospe, ki so odhajale iz klopi v spovednice ali k obhajilu in puščale ročne torbice v klopi. Tonička se je hitro prismukala zraven in izginila iz cerkve z ukradeno torbico, aktovko, včasih pa tudi s kosom obleke. Čim je opravila v eni cerkvi, je hitela poskušat srečo v drugo. Pripetilo se je, da je v enem dnevu zagrešila tri in več tatvin po cerkvah. Vsebino ukradenih torbic je spravila, torbice same pa prodala ali vrgla proč. Tončki je šlo dolgo vse po sreči, ker so se pa prijave tatvin po cerkvah množile, so prišli slednjič tudi nji na sled. Ko je v torek poskušala zopet odnesti ročno torbico neki dami iz frančiškanske cerkve, je stopil za njo detektiv in jo prijel, predno je smuknila po stopnicah. Na policiji je Tonička priznala le kakih 10 tatvin, baje jih pa ima na vesti nad 30.

Policija je včeraj prijela bivšega trgovskega zastopnika Štefana G. ter mehanika Milana B. ki sta prodajala po mestu lepo črno obleko. Popoldne sta se pojavila v neki gostilni, kjer sta obleko ponujala gostom, ki je pa niso kupili. Slednjič se je B. odločil in stopil v Zvezdo, kjer je naletel na dva Bosanca, ki se pečata s prekupčevanjem. Pripeljal ju je v gostilno, kjer je bila kupčija hitro sklenjena. Štefan in Milan sta dobila za obleko 200 Din, cena pa se je zazdela celo Bosancema tako skromna, da sta to omenila kasneje nekemu stražniku. Bosanca sta v obleki našla tudi lepo uro budilko ter račun, izstavljen na ime Vranič, kar vse se jima je zdelo sumljivo. Povedala sta stražniku, da je bila obleka najbrž nekje ukradena in sta izsledila tudi oba prodajalca, ki ju je stražnik aretiral.

Na policiji se je Milan B. izgovarjal, da mu ni znano, odkod izvira obleka in da je bil pri tem le posredovalec. Štefan G. pa si je pri zaslišanju brž izmislil originalen zagovor. Pravil je, da je šel včeraj dopoldne po Emonski cesti, kjer je srečal nekega dečka in ga vprašal, kaj nosi v zavoju. Deček mu je pa predrzno odgovoril, da ga to nič ne briga, kar je Štefana tako razjezilo, da mu je prisolil zaušnico. Deček naj bi bil vrgel zavoj proč in pobegnil. Štefan je zavoj pobral in našel v njem obleko, ki sta jo potem z Milanom prodala Bosancema. Na policiji mu seveda ne verjamejo, zato so oba navihanca vtaknili v zapor, dočim lastnika ukradene obleke še iščejo.

Saharin so vtihotapljali

Ljubljana, 1. julija.

Včeraj ponoči je stražnik ustavil za Bežigradom mlajšega moškega z vrečo na rami. Ker se je skušal nosač stražniku umakniti, se mu je zazdel sumljiv, skočil je za njim in ga zgrabil. Neznanec je vrgel vrečo proč in skušal pobegniti, pa se mu ni posrečilo. Moral je odnesti vrečo na stražnico, kjer so ugotovili, da je v njej nad 30 kg saharina. Aretiranca so takoj zaslišali, pa ni znal povedati drugega, kakor da je vrečo prinesel nekdo iz Maribora in mu naročil, naj jo odda nekemu moškemu, ki ga bo čakal ponoči na določenem kraju za Bežigradom. Storil bi bil to, da ga ni zasačil stražnik.

Policija je takoj uvedla strogo preiskavo in ugotovila, da je prihajal saharin v našo državo preko Št. Ilja. V tihotapsko afero je zapletenih več obmejnih prebivalcev, a tihotapska centrala je najbrž v Mariboru. Zaplenjeni saharin je vreden okrog 15.000 din. V Ljubljano so spravili tihotapci mnogo saharina že poprej in ga tu razprodali v večjih količinah, nakar so ga ženske na drobno razprodale po deželi, zlasti po Dolenjskem.

Iz Ljutomera

— **Osebna vest.** Premeščena je učiteljica Nahtigal Marjeta iz Križevcev pri Ljutomeru v Št. Vid srez Litija. V Križevce pa je premeščena Antonac Adela iz St. Vida.

— **Završni izpiti na meščanski šoli.** Završni izpiti na meščanski šoli so končani. Oproščenih izpita je bilo 5 učencev, z odličnim uspehom sta položila 2, s prav dobrim 5, z dobrim 4, popravni izpit pa imajo 4 učenci.

— **Zopet vlom.** Pred dnevi so neznani vlomilci odnesli trgovki Sovičevi na Krapju raznega blaga v vrednosti 1000 din. Ker je ta vlom že tretji, ni imela trgovine zavarovane proti vlomu, ker je zavarovalnica ni hotela več zavarovati. Iste noči so srečali ljudje v bližini cigane, ki so osumljeni vloma.

— **Kresovanje.** Na čast slovanskih blagovestnikov bo zagorel kres pô telovadnem nastopu na telovadišču pri Mali Nedelji, 5. julija pa na letnem telovadišču ljutomerskega Sokola. H kresovoma vabimo narodno občinstvo!

— **Regulacija Mure.** Ob priliki nedavno narasle vode se je Mura zopet močno zajedla v njive proti banovinski cesti pred Razkrižjem in ni daleč, ko bo njen tok ob banovinski cesti in isto tudi prekoračil v par letih. Zato kliče gospodarski moment po nujni regulaciji Mure.

— **Telovadni nastop.** Sokolska četa pri Mali Nedelji bo imela svoj telovadni nastop 4. julija ob 16. uri, za katerega se vsi telovadni oddelki čete marljivo pripravljajo. Nastop bodo posetile vse sosedne edinice.

— **Pretep v Petanjcih.** V Petanjcih so imeli gasilci veselico, ki je privabila mnogo ljudi, zlasti mladine. Takoj ob začetku pa se je začel prepir med fanti. Trud gasilcev, da bi nemirneže pomirili, je bil zaman. Ko je počil strel, je urno zavihtel kuhinjski nož nek Žitnik, ki je zabodel gasilca Štefana Kolmaniča, da je čez nekaj časa izdihnil. Kolmanič zapušča ženo z dvema otrokoma.

Iz Škofje Loke

— **Novo moško kolo** je našel v jarku ob kolodvorski cesti nočni čuvaj Mrak v nedeljo ob 3.30 in je bil seveda zelo začuden, odkod naj bi prišlo kolo tja. Kolo je odpeljal v Hafnerjev hlev na Trato in obvestil orožnike, ki so ugotovili, da je bilo najdeno kolo ukradeno in da je last nekega delavca iz Škofje Loke, ki je še istega dne tudi dobil svoje kolo nazaj. Tatu še niso mogli izslediti.

SOKOL

— **Sokolsko društvo v Črnomlju** priredi 4. julija reden javni telovadni nastop. Ob tej priliki na svečan način razvije svoj društveni prapor. Praporu kumujeta s. Marija Vranković in br. dr. Josip Malerič prvi starosta našega društva. Br. edinice vabimo, da se naše prireditve udeleže v čim večjem številu. Udeleženci naj pridejo v krojih. Društva, ki imajo prapore, naj jih pripeljejo s seboj. Železniške zveze so zelo ugodne. Goste iz Ljubljane se lahko odpeljejo z izletniškim vlakom, ki odhaja na Dolenjsko ob 5.25, nazaj v Ljubljano pa ob 18.20. Vožnja polovična. Bratje in sestre gostoljubna Belokrajina vas pričakuje. Na svidenje! Zdravo!

BOLJŠA POT

— Mož, ali si povedal sinu, da ga boš razdedinil, če vzame to šiviljo?

— Ne, raje sem povedal nji, to bo bolj zaleglo.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1.— davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK (za časa počitnic). Večerni tečaji od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izvežbance. Na razpolago so stroji raznih sistemov. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. ure zvečer. Pričetek pouka 1. julija. Šolnina znižana: učna ura 2 Din. Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15. 1654

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MLADO DEKLE z znanjem slov., nemškega in srbohrv. jezika, strojepisja išče službo v pisarni ali kot pomoč v trgovini. Gre tudi k otrokom. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Vestno dekle«. 376-a

DVA MIZARSKA POMOČNIKA sposobna za vsakovrstna fina dela, sprejme v stalno službo I. Krakolinik, Mežica. 1711

STANOVANJA

OPREMLJENO SOBO z vso oskrbo oddam za julij, eni ali dvema osebama. Poizve se: Stari trg 28-III, Šturm. 1512

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Skladišče ali delavnica,
poprej Pristou, črkoslikar, se odda v najem na Resljevi cesti. Več pove sam lastnik A. Hauptmann.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA KNAFLJEVA 5
IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knaflјeva ulica štev. 5

Manifestacija pod zadružno zastavo

Skupščina Zveze nabavljalnih zadrug državnih nameščencev — Svečana otvoritev dveh domov v Gozdu-Martuljku

Ljubljana, 1. julija

Včeraj popoldne ob 13.30 je v dvorani kina Sloge otvoril predsednik upravnega odbora Zveze nabavljalnih zadrug inšpektor Miloš Štibler 16. letno skupščino zveze ob navzočnosti najodličnejših predstavnikov naše javnosti in zadrugarjev-delegatov, ki so zastopali okrog 150.000 državnih in samoupravnih nameščencev-zadrugarjev. Skupščina je bila sijajna manifestacija zadružne misli in zadružnega dela, ki je rodilo v zadnjih 15 letih zavidljive sadove.

Zborovalci so z navdušenjem sprejeli predsednikov predlog, da naj se pošljejo udanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, knezu namestniku, kraljevima namestnikoma Stankoviću in Peroviću, predsedniku Stojadinoviću, finančnemu ministru Letici, dr. Korošču, tajniku Mednarodne zveze zadrugarjev Henryju Mayu, očetu srbskega zadrugarstva Mihailu Avramoviću in predsedniku Jugoslovansko-bolgarskega zadružnega instituta Hristu Ganevu. Predsednik je nato pozdravil navzočega zastopnika Nj. Vel. kralja divizijskega generala Dodića, zastopnika vojnega ministra podpolkovnika Pavliča, zastopnika divizionarja generala Popadića, zastopnika ministra za finance Miloša Papića, zastopnika ministra za prosveto inšpektorja prof. Dolenca, zastopnika bana dr. Orla, župana dr. Adlešiča in številne druge zastopnike državnih in gospodarskih institucij.

Počitniški dom Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev pod Martuljkom.

S posebnim navdušenjem so zborovalci sprejeli pozdrav gostov iz inozemstva, zastopnika Osrednje zveze češkosl. zadrug v Pragi Emila Lustiga, ki je znan in priznan kot zadružni delavec ne samo v domovini, temveč tudi v mednarodnem zadružnem svetu, zastopnika Zveze bolgarskih kmečkih zadrug prof. Grozju Dikova, zastopnika Zadružne centrale »Napred« Nikolo Kolčeva, zastopnike Zveze zadružnih bank Hrista Stoinova, Ivana Zlatarova in Penčo Ganeva in njih tovariše iz Bolgarije, ki so se udeležili kongresa naših zadrugarjev.

Prvič od obstoja zveze so se udeležili skupščine in kongresa zastopniki avstrijskih zadrugarjev. Osrednjo zvezo avstrijskih zadrug sta zastopala Franc Kerner in Josip Presitsch.

Upravnik Branislav Trajković je prečital številna pozdravna pisma odličnih zadrugarjev iz Jugoslavije in iz tujine, ki so želeli zborovalcem ves uspeh. Predsednik se je zahvalil domačici Nabavljalni zadrugi uslužbencev državnih železnic v Ljubljani in ji čestital k uspehu, ki ga je dosegla po 15 letih obstoja. Njen predsednik Klebel Emil se je zahvalil, poudarjajoč, da so uspehi zadruge jamstvo, da je vodstvo zadruge na pravi poti, ki vodi v boljšo bodočnost. Sijajne manifestacije zadružne ideje so bili govori Emila Lutiga, prof. Dikova, direktorja Presitscha, delegata Glavne zadružne zveze dr. Juretića, Branka Avramovića in zastopnika Zveze gospodarskih zadrug Jugoslavije dr. Bruna Stareta.

Zborovalci so počastili spomin umrlih članov zadrugarjev, zlasti umrlega člana uprave, zaslužnega zadružnega delavca Aleksije Djurdjića, Nikole Kalema in Jovana Radaka, nakar je predsednik Štibler očrtal glavne uspehe dela zveze v preteklem letu. O aktivnosti vseh zadrug državnih nameščencev, ki so članice zveze, smo poročali že včeraj. Po tem poročilu je predaval univerzitetni profesor dr. Veber o idejnih osnovah zadružnega gibanja. Predavanju so zborovalci z očitnim zanimanjem sledili.

Besedo so nato dobili delegati iz raznih krajev države, ki so utemeljevali svoje predloge za zboljšanje dela zveze v bodočnosti, za pravilno borbo proti sovražnikom za zmagovite zadružne misli, za dviganje zadružne zavesti med najširšimi plastmi delovnega ljudstva. Vsi delegati so bili edini v tem, da je treba ohraniti, kar se je doseglo, ker je naše zadrugarstvo zraslo na zdravi podlagi in ga vodijo zdrave roke.

Soglasno so zborovalci sprejeli vse predloge uprave, kakor predlog o porazdelitvi dobička, o mejah pri podeljevanju kreditov zadrugam, o ugotavljanju skupne vsote posojil in vlog, o obveznem plačevanju enega deleža več po zadrugah na vsakih 100 zadrugarjev, predlog o odtujevanju nepremičnin, o ustanavljanju novih fondov itd. Soglasno so zborovalci dali razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru in sprejeli letni račun za l. 1936. O vseh teh predlogih so se delegati pomenili že na številnih sejah posameznih sekcij in na konferencah plenuma, ki so bile na dnevnem redu v preteklih treh dneh med kongresom. O vseh najvažnejših vprašanjih so se delegati zedinili in sporazumeli v korist svojih zadrug ter njenih članov ter v korist bodočega dela zveze in njenih zadrug. Za vse predloge dnevnega reda skupščine so se delegati živo zanimali.

Pri volitvah so bili zopet izvoljeni v upravo vsi člani, ki jim je potekel mandat, le namesto dr. Mladena Josifovića je bil izvoljen v upravo N. Korpić. Tudi trije člani nadzornega odbora, ki jim je mandat potekel, so bili zopet izvoljeni. Zborovalci so končno soglasno sprejeli resolucije o pomoči državnim uslužbencem, o odnosih med trgovci in zadrugami ter o zadružni stavbeni akciji in etažni svojini.

DVA SPOMENIKA ZADRUŽNE MISLI IN DELA

Davi ob 6.47 so se delegati in gostje odpeljali s posebnim vlakom v Gozd-Martuljk, kjer so se udeležili svečane otvoritve Počitniškega doma zveze in Mladinskega doma Nabavljalne zadruge železničarjev v Ljubljani.

Z Mladinskim domom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja si je Nabavljalna zadruga postavila najkrasnejši in najpomembnejši spomenik. Le velika in plemenita ideja more ustvarjati plemenita dela. Najbolj plemenito in najdragocenejše pa je delo, ki je storjeno za mladino, to je bodočnost. Skoraj 80% zadrugarjev je tožilo, da jim povzročajo največjo skrb slabotni otroci, ki rasto v črnem mestnem ozračju ob pičli hrani. Nabavljalna zadruga je z velikimi žrtvami zgradila dom za svojo mladino ob bistri Savi nasproti očarljive Martuljkove skupine. Danes je bil ta dom otvorjen in blagoslovljen, danes je bil izročen svojemu namenu tu spomenik požrtvovalnosti, vztrajnosti in plemenitosti naših železničarjev-zadrugarjev. Danes stoji stavba pod Martuljkom, ki je plod ideje in prizadevanja, ki hoče na zdravi materijalni osnovi zgraditi pravičnejši in lepši družbeni red.

Ni brez pomena, ako omenimo pri tej priliki, kako je bilo pred 15 leti, ko so Berbuč Bogo, Kobale Kajetan, Čerček Srečko, Leitgeb Anton in Korošec Blaž ustanavljali Nabavljalno zadrugo. 27. novembra se je zbralo v Mestnem domu 1400 železničarjev. Sklicatelji niso prišli do besede. Politična strast je zasalepila večino. Prečitana je bila resolucija proti ustanovitvi zadruge, nakar je večina zapustila dvorano. Ostalo je 23 železničarjev, ki jih je do dna duše prevzela zadružna ideja. To so bili pionirji in junaki, ki so kljub vsemu tega dne ustanovili Nabavljalno zadrugo. Od teh junakov-zadrugarjev je danes v odboru samo še Srečko Čerček, delavni, marljivi, pametni »Čerčil«, kakor mu pravijo na zveznih zborovanjih. Ob 15. letnici je organiziral vzorno zadružno razstavo in mu moramo ob tej priliki čestitati. Zadruga, ki je začela obratovati v baraki v Šiški, ima danes svoje domove, svoje velike prodajalnice, obratuje z milijoni, koristi članom z milijonskimi prihranki, ker se je razvijala naravno, brez skokov in sprekulacije ter hlastanja za efektom. Ko so se majale in rušile najmočnejše trdnjave kapitalizma, se je zadruga dvigala.

Vsem, prav vsem, naj bodo za vzor pionirji med našimi železničarji-zadrugarji, vsem naj bodo vzgled možje, ki danes vodijo zadrugo predsednik Emil Klebel, podpredsednik Leopold Juh, tajnik Jože Luschitzky, odborniki Artič Franjo, Brecelj Franjo, Čerček Srečko, Lavrič Josip, Magajna Josip, Masič Pavle, Verhovšek Vojteh ter nadzorni odbor s predsednikom Furlanom Josipom, podpredsednikom Škerjancem Ivanom, tajnikom Feldinom Hinkom, inž. Fincem Francem in Žorgo Rudolfom.

Vse človeško življenje je zgrajeno na materijelnih osnovah. Vsa duhovna zgradba je zgrajena na temeljni gospodarski zgradbi. Zadružna misel dela za pravičnejši gospodarski in socialni red, v katerem dela eden za vse in vsi za enega, v katerem ni prostora za izkoriščevalce. Tudi stavbi pod Martuljkom sta vidni manifestaciji te velike misli.

Dobili smo sportno tipo letala

Približna cena novega, doma zgrajenega sportnega letala je 100.000 din

Ljubljana, 1. julija.

Razvoja letalstva katerekoli države si ne moremo misliti, dokler ne postane letenje tudi sport v pravem pomenu besede ter dokler se zanj ne začno zanimati in se mu posvečati le posamezniki, temveč tudi množice. V nekaterih državah je že postalo letenje pravi narodni sport in mnoge države se ponašajo izmed vseh pridobitev najbolj s svojim letalstvom.

Jugoslavija je pa žal med državami, ki zaostajajo v sportnem letalstvu. Doslej še nismo imeli dobre tipe sportnega letala in sportnemu letenju so se posvečali le redki posamezniki, ki tudi niso mogli tekmovati na mednarodnem torišču. Naša letalska industrija je predvsem usmerjena h gradnji drugih vrst tip letal, vojnih in trenažnih. Bilo je sicer nekaj sporadičnih poskusov, da bi zgradili primerno tipo sportnega letala, na pr. v tovarnah »Ikarus« in Rogožarskega v Novem Sadu in Beogradu, vendar ni bilo uspeha. Za zgled bi si morali vzeti na pr. Češkoslovaško in Poljsko, ki sta v povojni dobi dosegli krasne uspehe v letalstvu ter ne zaostajata za velikimi državami, kjer se je letalstvo začelo razvijati že pred vojno. Češkoslovaška je sicer podedovala po Avstriji razvito industrijo, vendar bude njena prizadevanja in uspehi na področju letalstva upravičeno občudovanje. Toda še tem večji so uspehi Poljske, ki je morala po vojni ustvariti vse iz svojih sil od temeljev. Nekatere tipe njenih letal nadkriljujejo celo Francoske, nemške in italijanske. Pa tudi vojaške tipe poljskih letal so povsem enakovredne izdelkom drugih evropskih držav.

V Sloveniji je smisel za letalstvo mnogo bolj razvit kakor v drugih pokrajinah ter smo zaradi tega bolj občutili zaostalost v tudi naša država dobila primerno tipo sportnega letala. Posebno veliko zanimanje so pokazali bratje Hribarji, ki so vsi vneti poborniki letanja pri nas in tudi sami piloti, za gradnjo lahkega, cenega in za vse vrste sportnega letenja sposobnega letala.

Lani je bilo zgrajeno za Petra Hribarja po načrtih in proračunih ing. dr. A. Kuhlja, univerzitetnega docenta, malo dvokrilno enosedežno sportno letalo z motorjem Pobjoy 75 ks. Pri letenju so se pokazali nekateri nedostatki, ki sicer za letenje niso bili bistvenega značaja, njihova odstranitev pa pomeni ustvaritev izvrstnega sportnega letala.

Tako je prišlo do popolne rekonstrukcije lani zgrajenega letala in nedavno sta lastnika Peter in Svetozar Hribar že postavila na letališče novo letalo, ki vzbuja izredno pozornost s svojo lepoto in upravičuje vse pričakovanje, da se je končno posrečilo konstruirati in zgraditi tudi v naši državi dobro sportno letalo, sposobno vseh akrobacij.

Letalo je vletel g. Peter Hribar in že pri prvem poskusnem polurnem poletu je ugotovil, kakor tudi strokovnjaki, ki so opazovali letenje z zemlje, velike prednosti novega letala. Letalo ima izredno kratek start, kar omogoča odlet z manjših ploskev. Letalo je stabilno v vseh legah v zraku in doseglo je tudi izredno hitrost (pri prvih poskusih maksimalno 210 km). Tudi pristanek je izredno kratek, s čimer je omogočeno pristajanje tudi izven organiziranih letališč. Ti podatki se pa seveda nanašajo le na prve poskusne polete in jih bodo še med seboj kontrolirali piloti, prijavljeni štabu letalstva kot probni piloti.

Dr. Rape je pri poskusnem letu preizkusil letalo v akrobacijah in ugotovil je

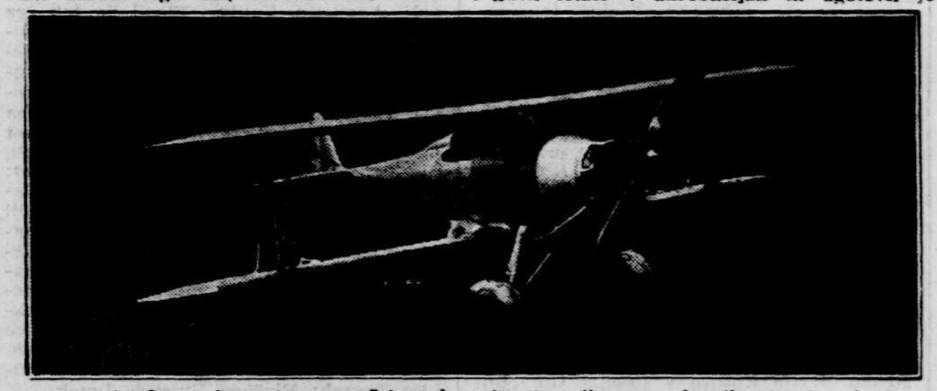

izredno fineso v krmiljenju in absolutno stabilnost v vsaki legi. Poskusne polete še nadaljujejo, letalo pa bo izročeno prevzemni komisiji štaba letalstva, ko bodo vsi piloti soglasni o njegovih kvalitetah.

S tem letalom smo torej dosegli, kakor trde strokovnjaki, kar so si želeli naši sportni letalci in poborniki letalstva. Pomisliti je treba, da performance (dokazana sposobnost, sportni uspehi) novega letala presega lastnosti inozemskih letal z dvakrat večjo silo motorja. Dobro letalo je in zanimanje zanj se pokaže, ko se razen z nizko ceno odlikuje s popolno zanesljivostjo v letenju in če ima kratek odlet in pristanek. Vse te tri bistvene odlike ima novo letalo. Zato upravičeno pričakujemo, da se sportnem letalstvu. Po vojni so požrtvovalni posamezniki, ki jim je bil pri srcu razvoj našega letalstva, skušali ustvariti z velikimi žrtvami dobro tipo sportnega letala. Brez razvoja ter poskusov pa ni mogoče ustvariti sportne tipe letala, ki bi bilo naš dober reprezentant v svetu. Delo zahteva velike denarne žrtve, zato se je pri nas ustavilo pri dograditvi posameznih tip letal, ki se niso nadalje razvijale in niso mogle doseči med svetovnimi tipami pomembnejšega mesta. Vse sportno letenje se je moralo omejiti na porabo in izrabo vojnih trenažnih letal, bodisi inozemskih tip.

V takšnih razmerah so začeli stremeti nekateri poborniki našega letalstva, da bi

Ekspedicije ruske Akademije znanosti

Vsako leto pošlje sovjetska Akademija znanosti v razne kraje Rusije znanstvene ekspedicije. Letos jih pošlje šest. Ena med njimi, srednjeazijska pod vodstvom akademika N. Gorbunova, se napoti v Kirgizijo, Tadžikistan in uzbeško republiko, kjer bo iskala v zemlji industrijske sirovine. Ena skupina te ekspedicije bo iskala na ozemlju turkmenske republike nafto, zemeljske gorljive pline in radij. 40 ruskih znanstvenikov tvori jedro druge ekspedicije v zapadni Kazakstan, kjer se bodo prepričali, ali ni pod solnimi oboki nafta. Eni skupini je poverjena preiskava slanih jezer, zlasti pa Borove soli v okolici Inderskega jezera ter ležišča kalija na zapadni meji Kazakstana ob saratovski oblasti.

Tretja ekspedicija pod vodstvom akademika Arhangelska bo nadaljevala svoje lansko geološko delo v centralnem Kazakstanu. Četrta ekspedicija pod vodstvom akademika Obručeva krene v Oirotijo v Altajskem pogorju, kjer je mnogo dragocenih kovin, marganca in marmorja. Peta ekspedicija se napoti v južni Ural, da prouči možnosti zgraditve novih industrijskih podjetij. Tudi tam je mnogo dragocene rude. Šesta ekspedicija krene na Kamčatko. Štela bo samo pet članov, geologov, ki jim bo naloga zbrati in obdelati gradivo za geološki zemljevid Kamčatke.

Ljudje postajajo večji

V zadnjih 15 letih so zbrali učenjaki mnogo statističnega gradiva, da dokažejo, da postajajo ljudje naše generacije večji. Primerjalno gradivo so kaj lahko zbrali. Podatke o očetih so dobili pri vojaških oblasteh, o materah pa pri zavarovalnicah. Najbogatejše gradivo so zbrali v Ameriki, kjer so ugotovili, da so mladeniči ob vstopu na univerzo povprečno za 5 cm večji od njihovih staršev v teh letih. Sedanje pokolenje pa ni samo večje, temveč tudi težje. Na teži je pridobil človek našega časa približno 3 kg v primeri s telesno težo prejšnjega pokolenja. Tudi v Nemčiji je približno tako. Posebno zanimiva je pa telesna višina 6-letnih dečkov ob vstopu v prvi razred, potem s 14 letom in ob zaključku šole. Na Holandskem so postali ljudje od leta 1863 povprečno za 6.7 cm večji, na Švedskem za 4.5 cm. Približno enaki so izsledki v Švici, na Danskem in na Norveškem.

Ameriški antropolog T. Bowles je skrbno proučil 2000 fantov in deklet v primeri s starši, po možnosti pa tudi s praroditelji. In prišel je do zaključka, da so postali v zadnjih 37 letih moški za 3.5, ženske pa za 3 cm večje. Zabeležil je tudi v vseh primerih prirastek na telesni teži, ki pa ne odgovarja višini. Iz tega Bowles sklepa, da kaže človeštvo nagnjenje k razvoju v sloke postave.

Andre Armandy: 26

Princesa Symianova

Roman

— Kaj boste hoteli od mene v zameno?

Tako, zdaj pa k vsemu še vprašanje! Glej, no, glej, ta cigan bo morda zahteval v zameno še jamstvo?... Cantaloube je prvi pomislil na to, da bi ga pustil tam, kjer je stal z njegovimi absurdnimi predsodki in absurdnim samokresom, toda drugi Cantaloube se je temu odločno upiral No torej?

No torej Simeon Cantaloube je iskal transakcije. Premeril je svojega varovanca od nog do glave in v glavo mu je šinila nova misel. Dejal je:

— Stvar je povsem enostavna: legalna!

In zadnjo besedo je naglasil tako, kakor da pritiska na njo jamstven pečat.

Brancelin je še okleval.

— Kakšne vrste?

Cantaloube je odgovoril:

— Ali dovolite, da govorim o stvari z rezervo tako, kakor sem dejal?

— Dovolim.

—Uf! Prijazni ste pa res! No, zdaj pa pojdiva. To vam pojasnim doma. Ves hripav sem že.

Snežilo je v debelih kosmih. Poklical je taksi in šofer Rus ju je odpeljal kakor mu je Cantaloube naročil.

•

Simeon Cantaloube je stanoval v veliki hiši premožnega meščana v Passy. Okraj je bil dober in hiša lepa. Sedeč udobno v širokem naslanjaču s steklenico konjaka pred seboj je čutil Robert de Brancelin izpremembo v svoji duši. Zdelo se je, da se je umaknil njegov usodni sklep nekam daleč v preteklost.

— Želite cigaro?

Odrezal je konec dobre cigare in si jo prižgal. Cantaloube je storil isto. Prijetno dišeč tobačni dim se je vil počasi pod strop, v peči je prasketal ogenj in po sobi se je širila prijetna toplota.

— Imenitno, kaj ne? — je menil Cantaloube segrevajoč si z dlanmi obraz.

—Imenitno, — je priznal Brancelin.

Nastala je tišina. Cantaloube je bil pripravil svojega mrtvega varovanca tako daleč, da je prišel z njim v njegovo stnovanje in zdaj je imel prijeten občutek, kakor dober diplomat po velikem uspehu. Bil je prepričan, da bo novo okolje mladeniča omehčalo, da postane dostopnejši. K predmetu govora se je vrnil Robert.

— Govorili ste o neki zadevi?

— Legalni, — je pripomnil Cantaloube. — Izjavil sem to in pri tem tudi vztrajam. Poslušam vas.

Cantaloube je napolnil čaši.

— Dejala sva torej, dragi moj, da ste imeli namen ustreliti se?

— Zakaj pravite, imel? Sedanji čas ostane neizpremenjen, razen če bi morda po čisto točni označbi...

— Uvrstiva to med največje neumnosti. Smrt je največje zlo, proti kateremu nimamo še nobenega zdravila.

— So pa zdravila, hujša od zla.

— Ne govoriva o tem. Dejal sem in ponavljam, da je neopravičljivo misliti na samomor, če lahko človek...

— Kaj?

— Če se lahko oženi? ?

Brancelin je postavil čašo konjaka na mizo in odložil cigaro.

— Ali vam je naročeno preskrbeti nekaj deklin omadeževane preteklosti? — je vprašal samozavestno.

Cantaloube je motril ta izbruh odpora skoraj z občudovanjem in ker je hotel Brancelin vstati, ga je potisnil nazaj v naslanjač in mu stisnil v roko čašo.

— Kam se vam pa tako mudi? Glej ga no, kako vročekrven je! Mar zadostuje že najnedolžnejša beseda, da vzbudi v vas najhujše domneve? Zakaj mislite takoj, da meri moja ponudba na konkreten predmet in da je interesirana na njem? Dejal sem, da bi se lahko oženili. Mar bi bili prvi v svoji rasi, ki bi prodal naslov?

— Opozoril sem vas že enkrat...

— Vem! Saj priznam, da je zelo lepo biti pošten in imeti načela — — če ima človek sredstva za to. Vi jih pa nimate. Ne? No torej?... Mar ste živeli samo od svojih načel?... Ali so vas redila?... Vse to je zastarelo, dragec moj. Človek mora živeti s časom. Kar čitajte novine. Tam najdete može z visokimi naslovi, poročene s hčerami bankirjev, z dobro plačanimi igralkami ali filmskimi zvezdami. Če se ogreva zdaj Amerika za naše pohištvo in preproge te ali one dobe, še ni dolgo tega, ko se je cvet Gothe ognjevito boril za ameriško denarnico na stopnišču cerkve la Madelaine.*

— Nisem na prodaj.

— Stopite sem.

Prijel je Brancelina pod roko in ga odvedel k oknu. Zunaj je bila mrzla temna noč. Debele snežinke so tiho padale na zemljo.

— Taka noč je kot nalašč za samomor, — se je zasmejal Cantaloube. — Ali se že vidite, kako ležite na snegu s krvavečo rano na sencu?

Brancelin je zadrhtel. Cantaloube ga je odvedel nazaj k naslanjaču, naložil je drv v peč in napolni čaši.

— Ali priznate, da je življenje, lepo? — je vprašal in se udobno zleknil v naslanjaču.

Brancelin je zrl v ogenj z očmi lunatika. Tedaj je z vsemi mazili namazani Cantaloube s tolažilnimi frazami in svojimi razlogi obsul to uspavano vest, ki je bila že začela oklevati.

*) V cerkev de la Madelaine hodi od nedeljah bi maši večina francoske aristokracije.

Urejuje Josip Zupančič — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.